

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
ДЛЯ СКЛАДАННЯ ДЕРЖАВНОГО
ЛЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ
"КРОК-1. ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА"
З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ
Частина 2. Паразитологія

*для самостійної роботи студентів
спеціальності 7.110101 "Лікувальна справа"
денної форми навчання*



Суми
2011

Тестові завдання для складання державного ліцензійного іспиту "Крок-1. Загальна лікарська підготовка" з медичної біології: Частина 2. Паразитологія. Для самостійної роботи студентів спеціальності 7.110101 "Лікувальна справа" денної форми навчання / Укладач О. Ю. Смірнов. – Суми: Електронне видання, 2011. – 110 с.

Кафедра фізіології і патофізіології з курсом медичної біології
Медичний інститут Сумського державного університету

Даний збірник містить 457 ситуаційних задач (тестів) з паразитології, які входять до банку даних медичного ліцензійного іспиту "Крок-1" а також розроблені укладачем, пропонувалися на ліцензійних іспитах (до 2011 р. включно) та використовуються в навчальних закладах України на підсумкових заняттях; із них 440 включені до основного тексту. Тестові завдання мають відмічені правильні відповіді, що дозволяє використовувати їх для самонавчання й самому здійснювати контроль рівня своїх знань.

До деяких тестових питань даються коментарі й зауваження. Особлива увага приділяється помилкам у тестах.

© Укладання, правка, коментар, переклад. О. Ю. Смірнов, 2011
smirnov-o-yu@yandex.ua
<http://med.sumdu.edu.ua/>

ЗМІСТ

Вступ	4
Найпростіші	5
Гельмінти	39
Членистоногі	87
Змішані питання з паразитології	104

ВСТУП

Даний збірник є продовженням першої частини, яка містить питання з генетики й загальної біології.

Зробимо кілька попередніх зауважень. Слід зазначити, що за останні роки змінилися як систематика (найпростіших, членистоногих), так і латинські й українські назви окремих паразитів і таксономічних одиниць, але в тестах можуть використовуватися й старі назви¹. Наприклад, назва лямблії *Lambliа intestinalis* змінилася на гіардію *Giardia lamblia* (тому хвороба може називатися як лямбліоз, так і гіардіоз), змінилися назви лейшманій: *Leishmania tropica minor* – на *Leishmania tropica*, *L. tropica major* – на *L. major*. Змінилися латинські назви гельмінтів: ланцетоподібного сисуну *Dicrocoelium lanceolatum* – на *Dicrocoelium lanceatum* (або *D. dendriticum*), бичачого ціп'яка *Taeniarhynchus saginatus* – на *Taenia saginata*, альвеокока *Alveococcus multilocularis* – на *Echinococcus multilocularis*, волосоголовця *Trichocephalus trichiurus* – на *Trichuris trichiura* (з відповідною зміною назви хвороби трихоцефальоз на трихуроз), акантохейлонами *Acanthocheilonema perstans* – на дипеталонему *Dipetalonema perstans*. Гамазові кліщі тепер називаються гамазоїдними. Латинська назва поширеного роду аргасових кліщів може писатися як *Ornithodoros*, так і *Ornithodoros* (друга назва краща).

У назвах деяких личинок сисунів існує певна плутанина (якого вони роду – жіночого чи чоловічого); треба називати їх так: мірацидій – чоловічого роду, а редія, церкарія, метацеркарія й адолескарія – жіночого. Американський трипаносомоз правильно називати хворобою Шагаса, а не хворобою Чагаса. Замість слів "природне (або ендемічне) вогнище", "природно-вогнищева хвороба" краще вживати "природний (або ендемічний) осередок", "природно-осередкова хвороба". Кліщ *Demodex* – це вугрова залозниця, а не вугровий залозник, і викликає вона демодекоз, а не демодикоз. Також треба писати "стьожак широкий", а не "лентець широкий", "черв'яки", а не "черви" (бо черви – це масть у картах), "шистосома" і "шистосомоз", а не "шистозома" і "шистосомоз".

Олег Смірнов

¹ На жаль, нові латинські назви відсутні в підручнику "Медицина біологія" за ред. В. П. Пішака та Ю. І. Бажори (Вінниця: Нова книга, 2004), який рекомендований Міністерством охорони здоров'я України для медичних навчальних закладів. Крім того, у цьому підручнику є дуже багато грубих наукових, методичних і орфографічних помилок, що свідчить про вкрай неякісну роботу під час написання підручника й низький освітній і науковий рівень авторів і рецензентів. У новому виданні підручника (2009 р.) після наших зауважень сучасні латинські назви паразитів були додані, але інші недоліки залишилися. Зазначимо, що цей українейкісний підручник було незаслужено нагороджено Державною премією України з науки й техніки (Указ президента В. Ющенка від 2007 р.), що нагадує старі радянські часи та відомих Т. Д. Лисенка й Л. І. Брежнєва з їхньою любов'ю до нагород.

НАЙПРОСТІШІ

1. У препараті пунктату червоного кісткового мозку, забарвленому за Романовським, виявлено внутрішньоклітинні дрібні овальні тільця, 3 мкм, ядро займає 1/3 клітини, усередині є ядерце. Яким може бути діагноз?

- Токсоплазмоз
- Трипаносомоз
- + Вісцеральний лейшманіоз
- Балантидіаз
- Малярія

2. У жінки народилася мертва дитина з багатьма вадами розвитку (неповністю розділені передсердя й шлуночки, мікрофтальм, мікроцефалія). Яке протозойне захворювання могло спричинити внутрішньоутробну загибель плода?

- Балантидіаз
- + Токсоплазмоз
- Малярія
- Лейшманіоз
- Трипаносомоз

3. У хворій виявлено запалення сечостатевого шляху. У мазку зі слизової оболонки піхви виявлено овальні клітини з великим ядром, вістрям у кінці тіла та ундулюючою мембраною, від передньої частини відходять джгутики. Назвіть захворювання:

- лямбліоз
- + трихомоноз
- балантидіаз
- лейшманіоз
- амебіаз

4. До зоопарку одного з міст України завезли антилоп із берегів озера Вікторія. У мазках крові тварин виявлено трипаносоми. Які профілактичні заходи найбільш доцільно провести?

- + Профілактичні заходи не потрібні
- Узяти мазки крові в осіб, що знаходилися в контакті із тваринами
- Вилікувати тварин
- Карантинні заходи
- Знищити тварин – носіїв трипаносом

5. У відділення інфекційної лікарні потрапив хворий із попереднім діагнозом "амебіаз". Для лабораторної діагностики потрібно використати такий матеріал:

- плазму крові

- клітини кісткового мозку
- зубний наліт
- дуоденальний уміст
- + фекалії

6. Яким протозойним захворюванням можна заразитися при переливанні крові?

- Трихомонозом
- + Малярією
- Лейшманіозом
- Лямбліозом
- Токсоплазмозом

7. У рідких фекаліях хворого зі слизом та кров'ю виявлено крупні яйцеподібні клітини, велике ядро в них схоже на квасолю, навколо оболонки помітно якась мерехтіння. Що це за паразит?

- Токсоплазма
- Кишкова трихомонада
- + Балантидій
- Лямблія
- Дизентерійна амеба

8. На прийом до лікаря звернувся хворий зі скаргами на виснажливі напади, що часто повторюються, супроводжуються ознобом, жаром та потом. Для встановлення остаточного діагнозу треба дослідити:

- дуоденальний уміст
- спинномозкову рідину
- виділення статевих органів
- + кров
- фекалії

9. У лабораторії досліджували фекалії хворого із хронічним запаленням товстої кишки. Виявлено округлі цисти розміром до 18 мкм із 8 та 16 ядрами. Кому вони належать?

- Дизентерійним амебам
- Балантидіям
- Лямбліям
- Токсоплазмам
- + Кишковим амебам

10. Народилася дитина із грубими порушеннями будови черепа, без очей і ручок, з майже повною відсутністю зовнішніх статевих органів. У матері раніше було 2 викидні. Яке це захворювання може бути?

- + Токсоплазмоз
- Трипаносомоз
- Вісцеральний лейшманіоз
- Амебіаз
- Малярія

11. Від хворого хронічною амебною дизентерією в лабораторію доставили оформлені фекалії без домішок слизу й крові. Які форми амеби можна в них виявити?

- 8- та 16-ядерні цисти
- + Чотириядерну цисту й просвітну форму
- Ооцисту з 8 спорозоїтами
- Тканинну форму
- Чотириядерну цисту, просвітну й тканинну форми

12. Хворий звернувся до лікаря із приводу слабості, підвищеної стомлюваності, безсоння вночі та сонливості вдень, головного болю, апатії, загальмованості. Який метод діагностики слід використати?

- + Мікроскопію спинномозкової рідини
- Мікроскопію калу
- Мікроскопію пунктату грудини
- Посів крові на живильне середовище, мікроскопію
- Мікроскопію товстої краплі крові й мазка

13. На лікуванні в гастроентерологічному відділенні знаходилися діти, хворі на лямбліоз. Зараження їх трапилось:

- трансплацентарно
- унаслідок укусів комарів
- + під час заковтування цист із водою та їжею
- під час пошкодження шкіри (подряпини)
- під час заковтування вегетативних форм із водою та їжею

14. У 3-річної дитини різко підвищилася температура, виникли пронос, висипання на шкірі, збільшилися селезінка та печінка. У сім'ї живе кішка, у якої сльозилися очі, втрачено зір. Яке захворювання можливе в дитини?

- Балантидіаз
- Вісцеральний лейшманіоз
- Трихомоноз
- Амебіаз
- + Токсоплазмоз

15. Від хворого хронічним шлунково-кишковим захворюванням до лабораторії доставили рідкі фекалії. На підставі якого результату дослідження ставиться діагноз амебіазу?

- + Тільки при виявленні тканинної форми амеби
- При виявленні тканинної форми амеби та позитивних результатах імунологічного аналізу
- Достатньо виявлення в калі домішок крові
- При виявленні будь-якої форми амеби (тканинної чи просвітної форми, або цисти)
- При виявленні просвітної форми або цисти амеби

16. *Хворому поставили попередній діагноз "урогенітальний трихомоноз". Для уточнення діагнозу потрібно:*

- виявити цисти у фекаліях
- провести імунологічні реакції
- виявити вегетативні форми у випорожненні
- + виявити вегетативні форми у виділеннях статевих органів
- виявити вегетативні форми в крові

17. *У хворого з виразковим ураженням кишечника в рідких фекаліях зі слизом виявлено кров. Яку протозойну хворобу найбільш імовірно припустити?*

- Лейшманіоз
- Токсоплазмоз
- + Амебіаз
- Трихомоноз
- Лямбліоз

18. *У хворого півтора тижня спостерігається пропасниця. Напади високої температури повторюються через 2 дні. Коли слід узяти кров на аналіз?*

- + У будь-який час
- У період ознобу та підвищення температури
- Між нападами
- У період жару – при дуже високій температурі
- При зниженні температури

19. *У жінки було 2 спонтанних аборти. Лікар виявив токсоплазмоз. Яким найбільш імовірним шляхом заразилася ця жінка?*

- + Аліментарним
- Контактно-побутовим (через мочалку, рушник) або статевим
- Трансмісивним
- Трансплацентарно
- Під час переливання крові

20. *Група українських біологів відловлювала в Середній Азії піщанок. У деяких членів експедиції виявлено виразки на шкірі. Який вид найпростішого є найбільш імовірним збудником*

захворювання?

- *Balantidium coli*
- *Plasmodium falciparum*
- + *Leishmania major*
- *Trypanosoma cruzi*
- *Toxoplasma gondii*

21. У хворого в пунктаті лімфатичних вузлів виявлено дрібні тільця, зігнуті у формі півмісяця. При забарвленні за Романовським цитоплазма блакитна, ядро червоне. Джгутиків немає. Що це?

- Лейшманії
- + Токсоплазми
- Лямблії
- Трипаносоми
- Трихомонади

22. Від хворого хронічною амебною дизентерією в лабораторію доставлені рідкі фекалії з домішкою крові. Які форми дизентерійної амеби можна там виявити?

- 8- та 16-ядерні цисти
- + Тканинну форму
- Чотириядерну цисту, просвітну та тканинну форми
- Чотириядерну цисту й просвітну форму
- Тканинну форму, просвітну форму, одноподібну цисту

23. У хворого головний біль, біль у м'язах, раптово підвищилася температура, надвечір знизилася із сильним потовиділенням. Шкіра жовтянична, збільшені печінка та селезінка. Які методи діагностики потрібні?

- Мікроскопія пунктатів внутрішніх органів
- Внутрішньошкірна алергічна проба з токсоплазміним антигеном
- Імунологічні реакції крові хворого з антигенами
- Протозоологічне дослідження фекалій хворого
- + Мікроскопія товстої краплі та мазків крові

24. У нативному мазку фекалій клінічно здорової людини виявлено овальні цисти розміром 50×30 мкм із добре помітною оболонкою та двома ядрами різного розміру. Ці цисти належать:

- *Giardia lamblia*
- *Entamoeba gingivalis*
- *Entamoeba histolytica*
- *Amoeba proteus*
- + *Balantidium coli*

25. Дитину 14 років із нормальним розвитком госпіталізували з діагнозом токсоплазмоз. Зараження могло трапитись:

- + через забруднені ооцистами руки
- шляхом заковтування цист із водою
- через пошкодження шкіри (подряпини)
- трансплацентарно
- через слизові оболонки носа

26. Студентка скаржиться на біль у шлунку, втрату апетиту, рідкі фекалії з домішкою слизу. У фекаліях виявлено овальні утвори 12 мкм із двоконтурною оболонкою, усередині – 2–4 ядра. Що це?

- Балантидій
- Циста амеби
- Тканинна форма амеби
- + Циста лямблій
- Просвітна форма амеби

27. У хворого спостерігається типова для нападу малярії клінічна картина: лихоманка, виснаження. Напади повторюються через певні проміжки часу. Яка стадія малярійного плазмодія виявляється в крові хворого під час кожного нападу¹?

- Спорозоїт
- Ооциста²
- Оокінета
- Спороциста
- + Мерозоїт

28. До поліклініки звернувся студент-іноземець, який прибув з Індії. У фекаліях виявили вегетативні форми дизентерійної амеби. Назвіть найбільш імовірний шлях проникнення збудника в організм хворого:

- парентеральний
- + аліментарний

¹ Незрозуміло, що означає "під час нападу"? Під час ознобу, жару, або ж при зниженні температури (все це різні стадії нападу), а також між нападами спостерігаються різні форми плазмодія, причому під час нападу – шизонти різних стадій. А стадію мерозоїтів перед нападом важко "спіймати". Це питання ми наводимо згідно оригіналу ("Збірник завдань...", №153), але краще було б авторам його переробити. У 2010 р. БЦТ виклав на своєму інтернет-сайті ще гірший варіант цього питання: "У хворого спостерігається типова для нападу малярії клінічна картина: пропасниця, жар, проливний піт. Яка стадія малярійного плазмодія найвірогідніше буде виявлена в крові хворого в цей час?" Який такий "цей час" – залишається незрозумілим, правильною швидше має бути відповідь "трофозоїт", але її серед відповідей немає. Крім того, правильно писати "стадія плазмодія" і "найімовірніше", а не "плазмодію" і "найвірогідніше".

² Інший варіант відповіді – "мікро- або макрогамети".

- трансмісивний
- статевий
- повітряно-краплинний

29. Фекалії хворого з підозрою на амебіаз доставлено до лабораторії через годину після виділення. Амеб не виявлено. Чи виключає це діагноз амебіазу?

- + Ні, тому що вегетативні форми швидко руйнуються в зовнішньому середовищі
- Ні, тому що треба додатково зробити аналіз крові та імунологічне дослідження
- Так, тому що відсутні всі форми амеби (просвітна, тканинна, циста)
- Так, тому що відсутні просвітні форми й цисти
- Так, тому що відсутні тканинні форми

30. У хворого – запалення дванадцятипалої кишки й жовчного міхура. У фекаліях виявлено 2–4-ядерні овальні цисти розміром 12 мкм, з добре окресленою товстою оболонкою. Яке це може бути захворювання?

- Токсоплазмоз
- Трихомоноз
- + Лямбліоз
- Балантидіаз
- Амебіаз

31. До хірургічного відділення госпіталізовано хворого з підозрою на абсцес печінки. Останнім часом хворий постійно перебував у відрядженні в межах України й неодноразово хворів на гостре шлунково-кишкове захворювання, яке супроводжувалося рідкими фекаліями з домішками крові. До лікаря хворий не звертався. Яке протозойне захворювання може бути у хворого?

- Малярія
- Лейшманіоз
- Трипаносомоз
- + Амебіаз
- Токсоплазмоз

32. У людини у фекаліях наявні слиз, кров та знайдено найпростіші довжиною 30–200 мікрон. Тіло покрите війками, має правильну овальну форму із трохи звуженим переднім кінцем і широким округлим заднім кінцем. На передньому кінці помітний рот. У цитоплазмі є два ядра й дві скоротливі вакуолі. Кома з найпростіших належать ці ознаки?

- Лямблії

- Дизентерійній амебі
- Трихомонаді
- Кишковій амебі
- + Балантидію

33. У жінки народилася мертва дитина з багатьма вадами розвитку. Який матеріал необхідно дослідити для підтвердження діагнозу токсоплазмозу?

- + Плаценту, гістологічні зрізи органів плода
- Кал матері
- Імунологічну пробу крові матері з антигеном
- Уміст кишечника плода
- Пунктат внутрішніх органів матері

34. У свіжих кров'янисто-слизових фекаліях хворого з дисфункцією кишечника виявили найпростіших, які пересувалися за допомогою випинань ектоплазми й мали захоплені еритроцити. Який вид найпростіших найбільш імовірно виявили?

- Трихомонаду кишкову
- Токсоплазму
- + Дизентерійну амебу
- Балантидія
- Лямблію

35. У рідких фекаліях було знайдено грушоподібні найпростіші розміром 10–20 мікрон. Вони мають 5 джгутиків і швидко рухаються. Помітні ундулююча мембрана й велике ядро. Тіло закінчується аксостилем. Якого найпростішого було знайдено?

- *Lambliа*
- *Trichomonas vaginalis*
- *Entamoeba coli*
- + *Trichomonas hominis*
- *Balantidium*

36. У хворого великі виразки (10–15 см) на нижніх кінцівках, болісні при пальпації, з великим сукровичним ексудатом. Місяць тому він знаходився в азіатській країні в сільській місцевості, де живуть москити й гризуни. Назвіть захворювання та його збудника:

- + зоонозний шкірний лейшманіоз, *Leishmania major*
- кала-азар, *Leishmania donovani*
- трипаносомоз, *Trypanosoma brucei gambiense*
- алергічна реакція на укуси москітів
- антропонозний шкірний лейшманіоз, *Leishmania tropica*

37. Ретельними лабораторними дослідженнями вмісту кишечника-

ку здорової людини встановлено наявність серед кишкової мікрофлори *Entamoeba histolytica forma minuta*. За яких умов у цієї людини може розвинутися амебіаз?

- Після вживання кисломолочних продуктів
- + Унаслідок недоїдання
- Унаслідок тривалого перебування на сонці
- Унаслідок часткової втрати крові
- Після контакту із хворим на грип

38. У хворого спостерігаються пропасниця, збільшення селезінки й печінки, встановлено зменшення кількості еритроцитів у крові. При мікроскопуванні мазків пунктату грудини в клітинах кісткового мозку виявлено велику кількість дрібних одноклітинних безджгутикових паразитів. В їх цитоплазмі розміщене одне ядро. Помічено паличкоподібний блефаропласт. При культивуванні паразита на штучному живильному середовищі він перетворюється на джгутикову форму. Яке захворювання можна припустити?

- Трихомоніаз
- Амебіаз
- + Вісцеральний лейшманіоз
- Трипаносомоз
- Хворобу Шагаса

39. До зоопарку одного з міст України доставлені броненосці з Південної Америки. В їхній крові виявлено *Trypanosoma cruzi*. Чи являють собою ці тварини епідеміологічну небезпеку?

- + Епідеміологічної небезпеки немає
- Небезпечні тільки для людини
- Небезпечні для домашніх тварин і людини
- Небезпечні тільки для собак
- Небезпечні для інших броненосців і собак

40. Під час дослідження дуоденального вмісту хворого з розладом травлення виявлено найпростіших розміром 10–18 мкм. Їхнє тіло має грушоподібну форму, 4 пари джгутиків, у розширеній передній частині тіла – 2 ядра, розміщених симетрично. Який представник найпростіших паразитує у хворого?¹

- Трихомонада кишкова
- Амеба кишкова
- Балантидій
- + Лямблія

¹ В аналогічному питанні відповіді містять латинські назви збудників: *Entamoeba coli*; *Balantidium coli*; *Trichomonas hominis*; *Giardia intestinalis*; *Entamoeba histolytica*.

– Дизентерійна амеба

41. Група українських туристів привезла із Самарканда піщанок. На митниці під час обстеження звірків на шкірі виявили виразки. Який вид найпростішого є найбільш імовірним збудником захворювання тварин?

- *Balantidium coli*
- + *Leishmania major*
- *Trypanosoma cruzi*
- *Plasmodium falciparum*
- *Toxoplasma gondii*

42. Муха цеце (*Glossina palpalis*), яка щойно вийшла з лялечки, насмокталася крові людини, хворої на африканську сонну хворобу. Через тиждень ця сама муха вкусила здорову людину, але остання не захворіла на трипаносомоз, тому що:

- + для розвитку інвазійної стадії в організмі мухи трипаносомі потрібно 20 днів
- ця людина своєчасно зробила відповідні профілактичні щеплення
- переносником збудника трипаносомозу є не муха цеце, а москіт
- людина мала вроджений імунітет
- трипаносомоз – природно-осередкова хвороба, а повторний укусу стався, очевидно, за межами природного осередку

43. Під час дослідження мазка крові хворого з підозрою на малярію, узятото в період ремісії, плазмодії виявлені не були. В який період хвороби необхідно було взяти кров і які препарати приготувати для підтвердження діагнозу?

- Мікроскопічне дослідження мазка периферичної крові, узятото під час лихоманки
- Мікроскопічне дослідження товстої краплі крові в період ремісії
- Зараження лабораторних тварин кров'ю хворого, узятото в будь-який період
- + Мікроскопічне дослідження товстої краплі й мазка периферичної крові, узятих у період нападу
- Серологічні дослідження в будь-який період

44. Яку клінічну картину можна спостерігати у хворого на триденну малярію (збудник хвороби *Plasmodium vivax*; наведена температура, що вимірюється кожен день)?

- 40–37–37–40–37–37–...
- + 40–37–40–37–40–37–...
- 40–37–37–37–40–37–37–37–...
- 40–40–37–40–40–37–40–40–37–...
- 40–40–40–37–40–40–40–37–...

45. До лікаря звернувся пацієнт, який скаржиться на загальну слабкість, біль у кишечнику, порушення функцій травлення, часті проноси (3–5 разів на добу) з домішками крові. Лабораторний аналіз фекалій показав наявність вегетативних форм найпростіших, що мають непостійну форму тіла, у цитоплазмі яких містяться фагоцитовані еритроцити. Який представник найпростіших виявлений у фекаліях хворого?¹

- Лямблія
- Балантидій
- Амеба кишкова
- Трихомонада кишкова
- + Дизентерійна амеба

46. При вживанні в їжу недостатньо провареного м'яса ссавців можна заразитися:

- трипаносомозом
- лямбліозом
- + токсоплазмозом
- балантидіазом
- лейшманіозом

47. До лікаря звернувся хворий, у якого на обличчі не загоюються виразки. Нещодавно хворий приїхав із Туркменистану. Лікар установив діагноз: шкірний лейшманіоз. Яким шляхом збудник цієї хвороби проник в організм людини?

- Аліментарним
- Статевим
- Повітряно-краплинним
- Контактно-побутовим
- + Трансмісивним

48. У робітниці тваринницької ферми алергічна проба на токсоплазмоз виявилася позитивною, у сироватці крові виявлене наростання титру антитіл. Вона ні на що не скаржиться. Яке захворювання можна припустити?

- Безсимптомний токсоплазмоз
- Хронічний токсоплазмоз
- Гострий токсоплазмоз
- Уроджений токсоплазмоз
- + Паразитоносійство токсоплазм

49. Під час медичного обстеження в одного із працівників їда-

¹ В аналогічному питанні відповіді містять латинські назви збудників: *Giardia intestinalis*; *Balantidium coli*; *Entamoeba coli*; *Trichomonas vaginalis*; *Entamoeba histolytica*.

льні у фекаліях виявлено цисти, що містять 4 ядра однакового розміру. Для якого найпростішого характерні такі цисти?

- Амеби кишкової
- Балантидія
- + Дизентерійної амеби
- Трихомонади вагінальної
- Токсоплазми

50. До зоопарку м. Києва були доставлені антилопи з Африки. У крові в них виявлено *Trypanosoma brucei gambiense*. Чи є епідеміологічно небезпечними ці тварини?

- Небезпечні для свійських тварин і людини
- Небезпечні для інших антилоп
- + Не становлять епідеміологічної небезпеки
- Небезпечні тільки для хижаків
- Небезпечні тільки для людини

51. У людини встановлено хронічний (безсимптомний) токсоплазмоз. Госпіталізації не було зроблено, а розгублені родичі ізолювали пацієнта від будь-яких контактів. Лікар указав на недоцільність ізоляції, оскільки:

- зараження людини токсоплазмозом відбувається виключно внутрішньоутробно
- + людина не може бути джерелом зараження іншої людини
- збудник токсоплазмозу передається повітряно-краплинним шляхом
- уся родина вже уражена токсоплазмою й лікувати слід усіх
- це спровокує загострення хвороби

52. У населеному пункті, що розміщений поблизу водойми, було виявлено два випадки захворювання на малярію. Діагноз був підтверджений дослідженням крові, яке показало наявність збудника триденної малярії. Це:

- + *Plasmodium vivax*
- *Plasmodium falciparum*
- *Plasmodium malariae*
- *Plasmodium ovale*
- *Plasmodium berghei*

53. У результаті обстеження хворому поставлений діагноз вісцеральний лейшманіоз. Збудник цього захворювання локалізується в:

- м'язах
- еритроцитах
- клітинах головного мозку
- легенях

+ клітинах печінки й селезінки

54. До лікаря звернувся хворий із тяжким розладом кишечника; у рідких фекаліях зі слизом виявлено кров. Підозрювана була бактеріальна дизентерія, але діагноз лабораторно не підтвердився. Яка протозойна хвороба найбільш імовірна в цього хворого?

- Токсоплазмоз
- Лямбліоз
- Трихомоноз
- + Амебіаз
- Лейшманіоз

55. Робітник скотарні заразився балантидіазом. Для людини інвазійною є:

- ооциста
- велика вегетативна форма
- псевдоциста
- + циста
- спорозоїт

56. Хворий під час пологів перелили кров донора, який прибув з Анголи. Через два тижні в реципієнтки виникла пропасниця. Було припущено, що у хворої малярія. За допомогою якого лабораторного дослідження можна уточнити цей діагноз?

- Вивчення лейкоцитарної формули крові
- + Дослідження товстої краплі крові
- Визначення збудника методом посіву крові на живильне середовище
- Проведення серологічних досліджень
- Дослідження пунктату лімфатичних вузлів

57. Які стадії життєвого циклу токсоплазм відбуваються в організмі людини?

- + Ендогонія
- Шизогонія
- Спорогонія
- Гаметогенез
- Запліднення¹

58. У хворого виявлено запалення та збільшення лімфатичних вузлів, виразки шкіри та навколишніх тканин. Мікроскопування виділень із виразок виявило внутрішньоклітинні форми джгутикових. Яке захворювання може бути у хворого?

¹ У БЦТ пропонується варіант відповіді "екзогонія". Але такого терміна в вітчизняній та зарубіжній науковій літературі не існує, тому тут ми замінили його на "запліднення".

- Кокцидіоз
- Балантидіаз
- Лейшманіоз вісцеральний
- Токсоплазмоз
- + Лейшманіоз дерматотропний

59. У хворого на малярію брали кров для дослідження в період ознобу та підвищення температури. Які стадії еритроцитарної шизогонії переважатимуть?

- Багатоядерні шизонти
- Амебоподібні трофозоїти
- Трофозоїти в стадії кільця
- Статеві форми
- + Розпад шизонтів і звільнення мерозоїтів

60. Хворий скаржиться на загальну слабкість, поганий апетит, нудоту. Під час обстеження дуоденального вмісту виявлено найпростіші грушоподібної форми з 4 парами джгутиків та 2 ядрами. Яке захворювання може бути в пацієнта?

- Лейшманіоз
- Токсоплазмоз
- + Лямбліоз
- Малярія
- Трихомоноз

61. У жінки народилася мертва дитина з багатьма вадами розвитку. Яке протозойне захворювання могло спричинити внутрішньоутробну загибель плода?

- Амебіаз
- Малярія
- Лейшманіоз
- + Токсоплазмоз
- Лямбліоз

62. До інфекційної лікарні звернувся хворий зі скаргами на часті рідкі фекалії, біль у шлунку, блювання. Під час протозойного дослідження фекалій виявлено невеликі вегетативні форми без еритроцитів. Фекалії помістили в холодильник, і через добу були виявлені 4-ядерні цисти. Причиною такого стану може бути:

- *Trichomonas*
- + *Entamoeba histolytica*
- *Balantidium*
- *Entamoeba coli*
- *Lambliа*

63. *Малярія – тяжке протозойне захворювання, яке супроводжується виснажливими нападами лихоманки. Ці напади виникають тому, що¹:*

- уражаються селезінка, кістковий мозок
- відбувається сенсibiliзація організму
- + відбувається гемоліз еритроцитів унаслідок шизогонії
- утворюються антитіла до своїх еритроцитів, які й викликають гемоліз
- розриваються клітини печінки внаслідок шизогонії

64. *У хворого із симптомами запалення 12-палої кишки, жовчного міхура, жовчних протоків у фекаліях виявлено 2–4-ядерні цисти розміром 10–14 мкм, овальної форми, з відшарованою у вигляді півмісяця оболонкою. Які найпростіші паразитують у хворого?*

- + Лямблії
- Балантидії
- Дизентерійні амеби
- Трипаносоми
- Лейшманії

65. *Бізнесмен приїхав в Індію з Південної Америки. При огляді лікар виявив, що пацієнт страждає від сонної хвороби. Яким був спосіб інвазії?*

- Унаслідок укусів комара
- + Унаслідок укусів клопа
- Через забруднені фрукти та овочі
- Через брудні руки
- Після контакту із хворими собаками

66. *До гастроентерологічного відділення був прийнятий хворий із запаленням жовчних шляхів. У порціях жовчі виявлено рухоми найпростіші грушоподібної форми, двоядерні, з 4 парами джгутиків і опорним стрижнем – аксостилем. Яке протозойне захворювання діагностується в пацієнта?*

- Балантидіаз

¹ У БЦТ питання звучить так: *За даними ВООЗ малярією щорічно на Землі хворіють приблизно 250 млн. чоловік. Малярія – тяжке протозойне захворювання, яке супроводжується виснажливими нападами лихоманки. Вважають, що напади виникають тому, що:* а) уражається селезінка, кістковий мозок; б) білки разом з гемоглобіном надходять в кров при порушенні еритроцитів унаслідок еритроцитарної шизогонії; в) утворюються антитіла до своїх еритроцитів; г) відбувається сенсibiliзація організму; д) спостерігається гемоліз еритроцитів. Пропонується варіант **б** як правильний. Однак "порушення еритроцитів" і "гемоліз еритроцитів" (відповідь **д**) – це одне й те саме. Треба було б підібрати кращі формулювання. Фраза "вважають, що напади виникають..." не зовсім вдала, бо причина цих нападів є доказаною. Крім того, правильна відповідь є дуже довгою, тому це питання ми переробили.

- Токсоплазмоз¹
- Трихомоноз
- Амебна дизентерія
- + Лямбліоз

67. Чоловік 42 років звернувся до лікаря зі скаргами на слабкість м'язів, виснаженість, сонливість, зниження розумової діяльності. З'ясовано, що 5 років тому хворий перебував у Ефіопії. Які дії лікаря найбільш доцільні для встановлення діагнозу?

- Узяти на дослідження фекалії
- Провести аналіз мазка, узятого зі статевих органів
- Провести мікроскопію мазків крові
- + Дослідити пунктати лімфовузлів і спинномозкової рідини
- Дослідити біоптат м'язів

68. При якому протозойному захворюванні людини вражаються головний мозок і очі?

- Лейшманіозі
- Лямбліозі
- Трихомонозі
- + Токсоплазмозі
- Амебіазі

69. За допомогою кровосисних переносників відбувається зараження:

- лямбліями
- + лейшманіями
- трихомонадами
- амебами
- токсоплазмами

70. До медико-генетичної консультації звернулося подружжя у зв'язку з народженням дитини з багатьма вадами розвитку (мікроцефалія, ідіотія тощо). Жінка під час вагітності хворіла, але мутагенів та тератогенів² не вживала. Каріотип батьків і дитини нормальний. Як з'ясував лікар, у квартирі сім'я втримує когорта. Що може бути ймовірною причиною каліцтва новонародженої дитини?

- Під час вагітності жінка хворіла на лейшманіоз
- Під час вагітності жінка хворіла на дизентерію
- Під час вагітності жінка хворіла на балантидіаз

¹ У БЦТ тут "амебіаз кишковий", тобто автори питання помилково вважають, що це захворювання викликається паразитом *Entamoeba coli*, але насправді кишковий амебіаз – це кишкова форма амебної дизентерії (існує ще й позакишкова форма).

² Невдало сформульовано, краще – "речовин з мутагенною та тератогенною дією".

- Під час вагітності жінка хворіла на трихомоноз
- + Під час вагітності жінка хворіла на токсоплазмоз

71. В інфекційне відділення лікарні госпіталізовано хворого, у якого спостерігаються виснажливі напади лихоманки, що супроводжуються підвищенням температури тіла до 40°C. Ці напади ритмічно повторюються кожні 48 год. З анамнезу відомо, що хворий нещодавно повернувся із країн Південної Африки, де перебував протягом трьох років. Який імовірний збудник цього захворювання?

- + Збудник триденної малярії
- Збудник токсоплазмозу
- Збудник лямбліозу
- Збудник африканського трипаносомозу
- Збудник чотириденної малярії

72. Діагноз амебіазу ставиться у випадку виявлення в екскрементах:

- чотириядерних цист
- одноподібних цист
- дрібних просвітних форм
- восьмиядерних цист
- + великих тканинних форм

73. У хворого кров'яні випорожнення, 3–10 і більше разів на добу. Яке протозойне захворювання це може бути?

- Лейшманіоз
- Трипаносомоз
- + Амебіаз
- Малярія
- Трихомоноз

74. У дитини із Середньої Азії виявлено вісцеральний лейшманіоз. Назвіть внутрішній орган, у якому можуть знаходитися паразити:

- спинний мозок
- головний мозок
- серце
- легені
- + червоний кістковий мозок

75. Яку клінічну картину можна спостерігати у хворого на чотириденну малярію (збудник хвороби Plasmodium malariae; наведена температура, що вимірюється кожен день)?

- 40–37–40–37–40–37–...
- 40–37–37–37–40–37–37–37–...

- 40–40–40–40–37–40–40–40–37–...
- + 40–37–37–40–37–37–...
- 40–40–37–37–40–40–37–37–...

76. До лікаря, що перебуває в робочому відрядженні в одній із країн тропічної Африки, зі скаргами звернулося місцеве населення із приводу хвороби дітей 10–14-річного віку, що супроводжується стійкою нециклічною лихоманкою, виснаженням, анемією, збільшенням печінки й селезінки. Ураховуючи наявність москітів у місцевих умовах, можна передбачити, що діти хворіють на:

- + вісцеральний лейшманіоз
- балантидіаз
- токсоплазмоз
- лямбліоз
- амебіаз

77. Жінка 25 років любила вживати сирі продукти тваринництва (молоко, яйця, м'ясо). Коли вона завагітніла, лікарі при обстеженні виявили в крові високі титри антитіл, що свідчило про інвазію. Постало питання про переривання вагітності. Яке захворювання виявили в цієї жінки?

- Трипаносомоз
- + Токсоплазмоз
- Трихомоноз
- Лямбліоз
- Малярію

78. Професійні хвороби найчастіше трапляються в людей певної професії. Які із протозойних захворювань можна віднести до професійних?

- + Балантидіаз
- Амебіаз
- Лямбліоз
- Малярія
- Лейшманіоз

79. До лікаря звернувся хворий зі скаргами на підвищену температуру, пронос зі слиззю й кров'ю. Під час обстеження у фекаліях хворого були виявлені безколірні ооцисти розміром 23–33 мкм, видовженої яйцеподібної форми, з витягнутим переднім кінцем, на якому є неглибока перетяжка. Ооциста з подвійною оболонкою й зернистим шаром усередині. Для якого виду найпростіших характерні описані особливості?

- *Balantidium coli*

- *Lamblia intestinalis*
- + *Isospora belli*
- *Toxoplasma gondii*
- *Entamoeba histolytica*

80. Для яких найпростіших є можливим трансмісивний шлях передачі збудника хвороби?

- Лямблій, токсоплазм
- Малярійних плазмодіїв, токсоплазм
- Трихомонад, трипаносом
- + Малярійних плазмодіїв, лейшманій
- Лямблій, балантидіїв

81. До лікаря-інфекціоніста звернулися батьки із хворою дитиною, які тривалий час працювали в одній з азіатських країн, де водиться багато москітів. У дитини виявлено такі симптоми: шкіра землистого кольору, втрата апетиту, млявість, збільшені печінка, селезінка й периферійні лімфатичні вузли. Для якого протозойного захворювання характерні ці симптоми?

- Балантидіазу
- Амебіазу
- Токсоплазмозу
- Лямбліозу
- + Вісцерального лейшманіозу

82. Під час мікроскопії мазка фекалій виявлено чотириядерні цисти. Якому паразиту з Найпростіших вони належать?

- Лейшманії¹
- Балантидію
- + Дизентерійній амебі
- Трихомонаді
- Токсоплазмі

83. Чоловік середнього віку втратив зір на праве око й звернувся до лікаря із приводу погіршення зору на ліве око. Яке протозойне захворювання може підозрювати лікар?

- Лейшманіоз
- + Токсоплазмоз
- Трипаносомоз
- Лямбліоз

¹ У БЦТ тут відповідь "лямблії". Але ж цисти лямблій теж мають 4 ядра, хоча там є й додаткові відмінні ознаки (добре окреслена двоконтурна оболонка, можуть бути помітні парабазальне тіло та джгутики всередині), тобто ця відповідь теж правильна. Мабуть, слід було б у питанні додатково зазначити характер оболонки, щоб не виникало зайвих проблем під час відповіді.

– Трихомоноз

84. Під час мікроскопічного дослідження нативного препарату екскрементів хворого, що мають кров'яно-слизистий характер, було знайдено мікроорганізми сферичної форми, цитоплазма яких містить еритроцити, а також цисти невеликого розміру з 4 ядрами. Про якого збудника можна думати?

- + *Entamoeba histolytica*
- *Entamoeba coli*
- *Lambliа intestinalis*
- *Trichomonas hominis*
- *Leishmania donovani*

85. У жіночій консультації проводиться обстеження жінки, у якої було декілька спонтанних абортів. На підставі клініко-епідеміологічного анамнезу був запідозрений хронічний токсоплазмоз. Яке лабораторне дослідження найбільш ефективно для підтвердження діагнозу?

- Мікроскопія мазка крові
- Мікроскопія піхвового мазка
- + Серологічні реакції¹
- Шкірно-алергічна проба
- Мікроскопія мазка фекалій

86. Через два тижні після переливання крові в реципієнта виникла пропасниця. Про яке протозойне захворювання можна думати?

- Лейшманіоз
- + Малярію
- Амебіаз
- Токсоплазмоз
- Трипаносомоз

87. Пацієнту поставлений попередній діагноз: токсоплазмоз. Який матеріал використали для діагностики цієї хвороби?

- Дуоденальний уміст
- Фекалії
- Сечу
- + Кров
- Мокротиння

88. Які протозойні хвороби відносять до природно-осередкових захворювань?

- + Лейшманіоз

¹ Інший варіант відповіді – "серологічні реакції й молекулярно-генетичні методи".

- Лямбліоз
- Трихомоноз
- Амебіаз
- Балантидіаз

89. У лікарню доставили пацієнта зі скаргами на головний біль. Він хворіє 1,5 тижня. Хвороба розпочалася з різкого підвищення температури тіла до 39,9°C. Через 3 години вона зменшилася, і почалося потовиділення. Напади повторюються ритмічно кожні 48 годин. Пацієнт був на екскурсії в одній з африканських країн. Лікарі запідозрили малярію. Який метод лабораторного дослідження слід використати?

- Імунологічну пробу
- + Аналіз крові
- Аналіз фекалій
- Аналіз виділень із піхви
- Аналіз сечі

90. У хворої із симптомами запального процесу статевих шляхів у мазку зі слизової оболонки піхви виявлено великі одноклітинні організми грушоподібної форми із загостреним шипом на задньому кінці тіла, великим ядром та ундулюючою мембраною. Які найпростіші виявлено в мазку?

- *Trypanosoma brucei gambiense*
- *Trichomonas hominis*
- *Toxoplasma gondii*
- *Lambliа intestinalis*
- + *Trichomonas vaginalis*

91. До лікаря звернулися пацієнти з подібними скаргами: слабкість, болі в животі, рідкі фекалії. Після дослідження фекалій з'ясувалося, що терміновій госпіталізації підлягає один із пацієнтів, у якого було виявлено цисти із чотирма ядрами. Для якого найпростішого характерні такі цисти¹?

- Кишкової амеби
- Трихомонади
- + Дизентерійної амеби
- Балантидія

¹ Питання пропонувалося на іспиті 2004 року, але воно невдало сформульовано. Чотириядерну цисту має не тільки дизентерійна амеба, але й лямблія. Цисти виділяє носій (в оформленому або в напівформленому калі), якого терміново госпіталізувати не треба (лікування безсимптомних носіїв проводиться амбулаторно), а у випадку проносу, тобто при гострій формі амебіазу, в калі будуть тканинні трофозоїти, а ніяк не зрілі чотириядерні цисти! Краще вже було б поставити питання так: "Який збудник викликає захворювання, що вимагає госпіталізації?"

– Лямблії

92. З метою паразитологічного підтвердження діагнозу й виділення збудника середземноморського вісцерального лейшманіозу у хворих проводилася стерильна пункція кісткового мозку. Якого збудника можна виявити в препаратах кісткового мозку (наведіть латинську назву)?

– *Leishmania tropica minor*

– *Leishmania donovani*

+ *Leishmania infantum*

– *Lambliia intestinalis*

– *Trypanosoma cruzi*

93. До жіночої консультації звернулася жінка, у якої було два мимовільні викидні. Яке протозойне захворювання могло спричинити невиношування вагітності?

+ Токсоплазмоз

– Трихомоноз

– Балантидіаз

– Лямбліоз

– Амебіаз

94. Пацієнт, що має на відкритій частині тіла безболісні виразки, покриті коричнево-червоними кірками, звернувся до лікаря. Після видалення цих кірок показалася поверхня, укрита грануляціями. Під час мікроскопування мікропрепаратів, пофарбованих за Романовським–Гімза, було виявлено мікроорганізми сферичної та овальної форми. Тривалість хвороби була більше одного року. Який мікроорганізм може викликати цю хворобу?

– *Lambliia intestinalis*

– *Leishmania tropica var. major*

– *Trichomonas hominis*

+ *Leishmania tropica var. minor*

– *Leishmania donovani*

95. Під час мікроскопії мазка фекалій людини виявлено восьмиядерні цисти. Кому з найпростіших вони належать?

– Балантидію

+ Амебі кишкової

– Лямблії

– Трихомонаді кишкової

– Токсоплазмі

96. У хворого спостерігаються нудота, блювання, часті (20 раз на добу) рідкі фекалії з домішками слизу й крові. Під час мік-

роскопічного дослідження фекалій було виявлено вегетативні форми, які мають 2 ядра й війки, та одноядерні цисти. Який найбільш імовірний діагноз можна припустити у хворого?

- Токсоплазмоз
- Амебіаз
- Лямбліоз
- + Балантидіаз
- Трихомоноз¹

97. Під час обстеження вагітної жінки була виявлена *Trichomonas vaginalis*. В якій біологічній формі цей паразит найчастіше зустрічається в організмі людини?

- Цисти з 4 ядрами
- + Трофозоїта
- Цисти з 8 ядрами
- Одноядерної цисти
- Мерозоїта

98. У людини виявлено протозойне захворювання, при якому вражений головний мозок і спостерігається втрата зору. Під час аналізу крові знайдено одноклітинні організми півмісячної форми із загостреним кінцем. Збудником цього захворювання є:

- лейшманія
- + токсоплазма
- амеба
- лямблія
- трихомонада

99. До лікарні потрапили пацієнти зі скаргами на загальну слабкість, біль у кишечнику, розлади травлення. Під час дослідження фекалій було виявлено цисти із чотирма ядрами. Для якого найпростішого характерні такі цисти?

- Балантидія
- Амеби кишкової
- Амеби ротової
- + Амеби дизентерійної
- Лямблії²

100. У порожнині каріозних зубів знайдені паразитичні найпро-

¹ У БЦТ – кишковий трихомоноз, але ж такої хвороби не існує.

² Насправді цисти лямблій теж мають 4 ядра, хоча там є й додаткові відмінні ознаки (добре окреслена двоконтурна оболонка, можуть бути помітні парабазальне тіло та джгутики всередині), тобто ця відповідь теж правильна. Мабуть, слід було б у питанні додатково зазначити характер оболонки, щоб не виникало зайвих проблем при відповіді.

стіші. Установлено, що вони належать до класу Саркодових. Вважається, що вони можуть викликати деякі ускладнення при стоматологічних захворюваннях. Цими одноклітинними є:

- *Entamoeba coli*
- *Amoeba proteus*
- *Entamoeba histolytica*
- *Lambliа intestinalis*
- + *Entamoeba gingivalis*

101. Під час обстеження лікарями санітарно-епідеміологічної станції працівників сфери громадського харчування нерідко виявляється безсимптомне паразитозисство, коли клінічно здорова людина є джерелом цист, які заражають інших людей. При паразитуванні в людини якого збудника це можливо?

- Малярійного плазмодія
- + Дизентерійної амеби
- Трипаносоми
- Дерматотропних лейшманій
- Вісцеротропних лейшманій

102. У жінки в анамнезі два викидні, третьою народилася дитина з багатьма вадами розвитку (відсутні верхні кінцівки, недорозвинені нижні кінцівки). Результатом паразитування в організмі жінки якого збудника можуть бути ці аномалії розвитку?

- *Entamoeba histolytica*
- *Lambliа intestinalis*
- *Balantidium coli*
- *Trichomonas hominis*
- + *Toxoplasma gondii*

103. У пацієнта лихоманка з подвійним щоденним підвищенням до 39–40°C, збільшенням селезінки та печінки. Аналіз крові показав анемію. Яку хворобу можна запідозрити в пацієнта?

- + Лейшманіоз
- Гіардіоз
- Трихомоноз
- Балантидіаз
- Трипаносомоз

104. Через три тижні після відрядження в Індію температура тіла журналіста вранці різко підвищилася, супроводжувалася ознобом та головним болем. Через кілька годин температура знизилася. Напади стали повторюватися через день. Був поставлений діагноз: тропічна малярія. Яка стадія розвитку плазмодія є інфекційною для самки анофелеса?

- Шизонти
- Мерозоїти
- + Гаметоцити
- Мікрогамети
- Спорозоїти

105. Під час дослідження мазка крові, взятого від хворої людини й забарвленого за Романовським, лікар виявив найпростіших і діагностував хворобу Шагаса. Яке найпростіше викликало цю хворобу?

- *Leishmania donovani*
- *Toxoplasma gondii*
- *Leishmania tropica*
- *Trypanosoma brucei*
- + *Trypanosoma cruzi*

106. У дитини були нудота, блювання й болі в правому підбер'ї. Під час дослідження фекалій було знайдено овальні цисти (8–14 мкм) з 2–4 ядрами. Яку хворобу можна запідозрити в пацієнта?

- + Гіардіоз
- Амебіаз
- Трихомоноз
- Трипаносомоз
- Лейшманіоз

107. У мазку крові пацієнта з малярією знайдено клітини малярійного плазмодія, які займають майже весь еритроцит. Ядра великі, помітний пігмент. Яку стадію еритроцитарної шизогонії виявлено в препараті?

- Спорозоїти
- Трофозоїти
- Кільцеві трофозоїти
- + Мерозоїти
- Ооцисти

108. До лікаря-гінеколога звернулася жінка зі скаргами, що характерні для запального процесу в піхві. Який вид найпростіших може викликати ці скарги?

- *Plasmodium malariae*
- *Toxoplasma gondii*
- + *Trichomonas vaginalis*
- *Entamoeba coli*
- *Lambliа intestinalis*

109. Під час дослідження мазка спинномозкової рідини, за-

барвленого за Романовським, було виявлено найпростіших у формі півмісяця зі звуженим кінцем, блакитною цитоплазмою й червоним ядром. Про яку хворобу може йти мова?

- Лейшманіоз
- Малярія
- + Токсоплазмоз
- Трипаносомоз
- Амебіаз

110. Людина, яка проживала в ендемічному осередку, пере-хворіла триденною малярією. Через півтора року після переїз-ду в іншу місцевість захворіла малярією знову. Яка найбільш імовірна форма цього захворювання?

- Суперінфекція
- Реінфекція
- Персистувальна інфекція
- + Рецидив
- Вторинна інфекція

111. Пацієнт, що працює на свинофермі, скаржиться на періо-дичні болі в животі, рідкі випорожнення з домішками слизу й крові, головний біль, слабкість, лихоманку. Дослідження тов-стого кишечника виявило виразки розміром від 1 мм до кількох сантиметрів, фекалії містили овальні одноклітинні організми з війками. Яку хворобу можна припустити?

- Амебіаз
- Лямбліоз
- + Балантидіаз
- Токсоплазмоз
- Трихомоноз

112. Наведіть приклад природно-осередкового захворювання, що спричинене джгутиковими.

- Трихомоноз
- + Трипаносомоз
- Токсоплазмоз
- Лямбліоз
- Балантидіаз

113. Серед найпростіших є вільноіснуючі й паразитичні форми. Хвороби, що викликаються паразитичними найпростішими, мають загальну назву:

- + протозоози¹

¹ У БЦТ помилково написано "протозоонози" (такого слова не існує).

- трематодози
- філяріатози
- нематодози
- цестодози

114. До лікаря звернувся хворий зі скаргами на біль у животі, часті рідкі випорожнення з домішками слизу й крові. При дослідженні фекалій у мазку виявили вегетативні форми найпростіших розміром 30–40 мкм, що містять велику кількість фагоцитованих еритроцитів. Яке протозойне захворювання в цього хворого?

- Лейшманіоз
- Трихомоноз
- Лямбліоз
- Токсоплазмоз
- + Амебіаз

115. Деякі з найпростіших у несприятливих умовах утворюють цисти. Укажіть таку тварину:

- малярійний плазмодій
- трипаносома
- трихомонада кишкова
- + амеба дизентерійна
- трихомонада піхвова

116. У фекаліях хворого з розладом шлунково-кишкового тракту виявлені одноклітинні тварини овальної форми, вкриті короткими війками. Їх цитоплазма містить дві пульсуючі вакуолі, мікро- і макронуклеус. На яку хворобу вказують ці ознаки?

- Амебіаз
- + Балантидіаз
- Токсоплазмоз
- Вісцеротропний лейшманіоз
- Лямбліоз

117. У вагітної жінки підозра на токсоплазмоз. Який ефективний метод діагностики токсоплазмозу підтвердить діагноз?

- Полімеразна ланцюгова реакція
- Клінічний аналіз крові
- + Мікроскопія крові
- ДНК-аналіз
- Реакція Кассоні

118. У хворого виявлено африканську сонну хворобу. Яка комаха, кусаючи хворого, могла передати йому збудника цієї хвороби?

- Вольфартова муха
- Хатня муха
- Осіння жигалка
- + Муха цеце
- Блощиця

119. У мазках калу хворого були виявлені цисти найпростіших організмів. До яких із перерахованих нижче видів вони можуть належати?

- + *Lambliа intestinalis*
- *Trichomonas tenax*
- *Trichomonas hominis*
- *Chilomastix mesnili*
- *Trichomonas vaginalis*

120. У жінки, що живе в Туркменії, після укусу москіта на обличчі утворилася виразка. Після мікроскопії відокремлюваного з виразки був поставлений діагноз: дерматотропний лейшманіоз. Яка стадія лейшманій була знайдена в клітинах шкіри хворої?

- Джгутикова
- Війкова
- + Безджгутикова
- Із псевдоподіями
- Циста¹

121. Вивчаючи мазок із сечостатевих шляхів чоловіка під мікроскопом, лаборант виявив найпростіших, що мають наступні ознаки: тіло грушоподібної форми розміром 20 мкм, є 4 джгутики й ундулююча мембрана, ядро, вакуолі, аксостиль. Визначте даного паразита.

- + Трихомонада піхвова
- Лямблія
- Трихомонада кишкова
- Трипаносома
- Токсоплазма

122. Під час трьох вагітностей у жінки спостерігаються викидні. У процесі обстеження відмічено, що жінка протягом тривалого часу проводила відпустку на півдні України, проживала в сім'ї, де була кішка. Яким паразитом могла заразитись жінка, щоб він міг бути причиною викиднів?

- Лямблією

¹ У БЦТ – вегетативна, однак усі перераховані вище стадії є вегетативними.

- Амебою
- Плазмодієм
- + Токсоплазмою
- Балантидієм

123. При санітарному обстеженні водойми, в якій купаються діти з оздоровчого табору, виявлені цисти овальної форми розміром 50–60 мкм у діаметрі, у цитоплазмі яких видно 2 ядра (велике й мале). Цисти яких найпростіших знайдено у воді?

- Лямблії
- + Балантидія
- Токсоплазми
- Амеби
- Евглени

124. Під час мікроскопування виділень з ясен хворого, який страждає на пародонтоз, знайдені найпростіші грушоподібної форми, які мають довжину тіла 6–13 мкм. У клітині є одне ядро, на передньому кінці розташовані 4 джгутики, є ундулююча мембрана. Яких найпростіших виявили у хворого?

- лейшманій
- + трихомонад
- амеб
- балантидіїв
- лямблій

125. До інфекційної лікарні потрапив хворий у важкому стані із симптомами зневоднення організму, болями в кишечнику, анемією, кров'яним проносом. Лікар запідозрив наявність амебної дизентерії, але діагноз у процесі лабораторної діагностики не підтвердився. Яке протозойне захворювання, крім дизентерії, може викликати подібну симптоматику в людини?

- + Балантидіаз
- Лямбліоз
- Трихомоноз
- Токсоплазмоз
- Трипаносомоз

126. Пацієнтка скаржиться на поганий сон, знижену працездатність, свербіж, відчуття печії в ділянці зовнішніх статевих органів, гнійні піністі виділення. При диференційній діагностиці виявлено одноклітинні організми грушоподібної форми з 4-ма джгутиками й шипом на протилежному кінці тіла. Який це вид організмів?

- *Lambliа intestinalis*

- *Trichomonas hominis*
- + *Trichomonas vaginalis*
- *Toxoplasma gondii*
- *Entamoeba gingivalis*

127. Останнім часом захворювання токсоплазмозом досить часто трапляється в немовлят. Що є причиною цього?

- Недотримання правил особистої гігієни
- Спадкові фактори
- Фактори навколишнього середовища
- Родові травми
- + Внутрішньоутробне зараження від хворої матері

128. При мікроскопічному дослідженні свіжих фекалій хворого зі скаргами на часті рідкі випорожнення з кров'ю ("малинове желе") були виявлені великі клітини з одним ядром та поглиненими еритроцитами. Для якого з перелічених нижче найпростіших характерна така морфологічна форма?

- *Giardia lamblia*
- *Campylobacter jejuni*
- *Toxoplasma gondii*
- + *Entamoeba histolytica*
- *Balantidium coli*

129. До лікаря звернулася жінка зі скаргами на сонливість, швидку стомлюваність, виснаження, лихоманку. Відомо, що вона нещодавно повернулася з подорожі по Африці. Який основний метод лабораторних досліджень слід провести для встановлення діагнозу?

- + Мікроскопічне дослідження мазків крові та пунктату лімфатичних вузлів
- Біохімічне дослідження
- Імунологічні реакції¹
- Клінічний аналіз крові
- Біологічний метод

130. До лікаря звернулася жінка 25 років зі скаргами на рідкі випорожнення, здуття живота, втрату апетиту. При мікроскопії мазків з випорожнень знайдені лямблії. Який основний механізм передачі збудника?

- Парентеральний
- + Фекально-оральний
- Статевий
- Трансмисивний

¹ У БЦТ – алергічний метод.

– Контактний

131. При обстеженні робітників кафе у фекаліях одного з них виявлено вегетативні форми *Balantidium coli*. Які заходи потрібно застосувати, щоб уникнути розповсюдження інвазії?

- + Ізолювати носія інвазії та провести його лікування
- Зробити запобіжні щеплення всім робітникам кафе
- Відсторонити від роботи носія інвазії
- Провести дезінфекцію робочого приміщення
- Ніяких заходів не потрібно

132. У нальоті з ясен хворого на пародонтоз були виявлені одноклітинні організми грушоподібної форми з 4 джгутиками. Яке з перелічених найпростіших знаходилося в нальоті?

- *Balantidium coli*
- *Trichomonas hominis*
- *Entamoeba gingivalis*
- + *Trichomonas tenax*
- *Acanthamoeba*

133. Жінка народила дитину з множинними вадами розвитку (гідроцефалія, недорозвинуті кінцівки). Є підозра на токсоплазмоз. Який метод необхідно використати для уточнення діагнозу?

- Клінічний аналіз крові
- + Серологічні дослідження
- Дослідження мазків фекалій
- Біохімічний аналіз крові
- Дослідження пунктату груднини

134. При дослідженні мазків з порожнини рота в пацієнта були знайдені вегетативні форми *Trichomonas tenax*. До якого виду симбіозу можна їх віднести?

- ектопаразитизм
- ендопаразитизм
- + коменсалізм
- мутуалізм
- синойкія

135. У хворого з підозрою на одне з протозойних захворювань досліджено пунктат лімфатичного вузла. У препараті, забарвленому за Романовським–Гімзою, виявлено тільки півмісяцевої форми із загостреним кінцем, блакитною цитоплазмою, ядром червоного кольору. Яких найпростіших виявлено в мазках?

- Малярійних плазмодіїв
- Дерматотропних лейшманій

- Вісцеротропних лейшманій
- + Токсоплазм
- Трипаносом

136. У калі працівника ресторану знайдено цисти. Вони мають 4 ядра однакового розміру. Якому найпростішому належать ці цисти?

- *Entamoeba coli*
- *Balantidium coli*
- + *Entamoeba histolytica*
- *Trichomonas vaginalis*
- *Toxoplasma gondii*

137. При огляді хворої лікар-гінеколог відмітив симптоми запалення статевих шляхів; у мазку, взятому з піхви, виявлено овальні грушоподібні найпростіші із шипом, від передньої частини відходять джгутики, наявна ундулююча мембрана. Яке захворювання підозрює лікар у хворій?

- Лямбліоз
- Лейшманіоз¹
- Токсоплазмоз
- + Урогенітальний трихомоноз
- Балантидіаз

138. Хворий звернувся до стоматолога із симптомами запалення в ротовій порожнині. У мазках, взятих з поверхні зубів та ясен, виявлені найпростіші з непостійною формою тіла, яка змінюється внаслідок утворення псевдоніжок. Розмір тіла від 6 до 30 мкм. Укажіть вид найпростішого.

- Кишкова амеба
- Дизентерійна амеба
- Кишкова трихомонада
- Лямблія
- + Ротова амеба

139. Пацієнт через 15 діб після повернення з багатомісячного плавання в районах Середземномор'я та Західної Африки відчув слабкість, головний біль, періодичні підвищення температури. Лікар запідозрив у хворого малярію. Який із перерахованих методів є найбільш адекватним у діагностиці даного захворювання?

- Мікробіологічний

¹ У БЦТ тут "кишковий трихомоноз", але такого захворювання не існує (*Trichomonas hominis* не патогенна).

- + Мікроскопічний
- Серологічний
- Алергічний
- Біологічний

140. Під час мікроскопічного дослідження в калі виявили восьмиядерні цисти. Якому найпростішому належать ці цисти?

- *Balantidium coli*
- *Giardia intestinalis*
- *Trichomonas hominis*
- + *Entamoeba coli*
- *Toxoplasma gondii*

141. Під час огляду працівників ресторану лікарі часто помічають асимптоматичний паразитоз: абсолютно здорові особи є носіями цист, що заражають інших людей. Паразитування яких паразитів робить це можливим?

- + *Entamoeba histolytica*
- *Plasmodium vivax*
- *Trypanosoma gambiense*
- *Leishmania donovani*
- *Leishmania infantum*

Питання із БЦТ, які не увійшли до основного тексту

Питання. Назвіть збудників природно-осередкових хвороб людини, що належать до підцарства Найпростіших. Варіанти відповідей: а) трипаносоми, лейшманії, малярійні плазмодії; б) лямблія, трихомонада урогенітальна, балантидій; в) амеба кишкова, амеба дизентерійна; г) лейшманія вісцеральна, трихомонада ротова; д) трихомонада піхвова, трихомонада ротова, лямблія. Пропонується варіант **а** як правильний. Дійсно, є природно-осередкові трипанозомози й лейшманіози, але ж малярія не є природно-осередковою, хоча й поширена в певних районах земної кулі. Ніякі тварини не хворіють на ті види малярії, якими хворіє людина, тому малярія людини є антропонозною **ендемичною** хворобою, а "ендемичний" і "природно-осередковий" – це не одне й те саме.

Питання. Описані рецидиви 4-денної малярії, спричинені травмою чи хірургічним утручанням через 10–20 років після першого захворювання. Виберіть найбільш правильне пояснення цього явища: а) протягом тривалого часу після першого нападу в печінці спостерігається шизогонія, а після травми чи операції в кров із печінки потрапляють тканинні мерозоїти. При первинному зараженні в тканини печінки проникають спорозоїти; б) протягом тривалого часу після першого нападу в печінці спостерігається шизогонія, а після травми чи операції в кров із печінки потрапляють тканинні мерозоїти; в) при первинному зараженні в тканини печінки проникають спорозоїти 2 типів: одні з них (тахіспорозоїти) починають рости й розмножуватися одразу ж і зумовлюють первинне захворювання, інші (брадиспорозоїти) довгий час зберігаються в тканинах печінки; г) після першого нападу в крові довгий час триває

еритроцитарна шизогонія при малій кількості еритроцитів, що клінічно не проявляється, а після травми чи операції знижується імунітет і збільшується кількість плазмодіїв; д) протягом тривалого часу після першого нападу в печінці спостерігається шизогонія, а після травми чи операції в кров з печінки потрапляють тканинні мерозоїти. Після першого нападу в крові довгий час триває еритроцитарна шизогонія при малій кількості мерозоїтів. Пропонується варіант **в** як правильний. Але слід зауважити, що ця відповідь лише описує факт зберігання плазмодія в клітинах печінки й не пояснює, чому ж усе-таки травма чи операція є стимулом для активізації розмноження збудника. Більш того, відомі випадки повернення малярії через багато років після вилучення у відсутності операційного втручання. Та й відповіді дуже довгі.

Питання. Під час мікроскопічного дослідження препарату, приготовленого з фекалій хворого на амєбну дизентерію й пофарбованого розчином Люголя, виявлено тканинну форму дизентерійної амєби (*еритрофаг*). Для якої форми амєбіази характерні такі результати дослідження? Варіанти відповідей: а) хворий є носієм дизентерійних амєб; б) хворий перебуває на стадії ремісії; в) хворий страждає хронічною формою амєбної дизентерії; г) хворий страждає гострою формою амєбіази; д) у хворого рецидив амєбіази. Пропонується варіант **г** як правильний. Але варіант **д** теж буде правильний, бо рецидив – це повернення симптомів хвороби, і при рецидиві амєбіази будуть як раз виявлятися тканинні форми амєби.

Питання. Самка малярійного комара під час укусу всмоктала кров людини, хворої на малярію. Яка максимальна кількість ооцист малярійного плазмодія може утворитися в її організмі, якщо туди потрапило чотири макрогаметоцити й п'ять мікрогаметоцитів? Варіанти відповідей: а) чотири; б) один; в) два; г) три; д) п'ять. Правильна відповідь **а**. Питання ми не включили до основного тексту як нецікаве, і що не має практичного значення.

Питання. У фекаліях хворого на хронічний коліт виявлено кулеподібні цисти діаметром 10 мкм із 4 ядрами. Якому найпростішому вони належать? Варіанти відповідей: а) лямблій; б) дизентерійній амєбі; в) балантидію; г) кишковій амєбі; д) ротовій амєбі. Пропонується варіант **б** як правильний. Однак овальні (кулеподібні) цисти характерні для лямблій, а в дизентерійної амєби цисти округлі. Крім того, щоб відрізнити цисти амєби від цист лямблій, необхідно описувати додаткові ознаки цист. В англійському варіанті питання (у збірнику "Collection of tasks for preparing for test examination in natural science «Krok-1 General Medical Training»", V. F. Moskalenko et al., eds. – K.: Medicine, 2006) ситуація краще – сказано, що цисти круглі.

ГЕЛЬМІНТИ

142. *Що з переліченого є лабораторною експертизою трихінозу?*

- Овоскопія фекалій
- Овоскопія сечі
- Виявлення паразитів і їх яєць у зіскрібку з періанальної ділянки
- Овоскопія дуоденального вмісту
- + Біопсія м'язів

143. *У хворого збільшена печінка, нудота, підвищена температура, печінкові коліки. У фекаліях виявлені великі (140×80 мкм) жовті овальні яйця із кришечкою. Яке це може бути захворювання?*

- + Фасціольоз
- Опісторхоз
- Аскаридоз
- Ехінококоз
- Дикроцеліоз

144. *Хворий, що проживав у Західному Сибіру, скаржиться на слабкість, зниження апетиту, нудоту, головний біль, біль у правому підребер'ї. Любить рибу й свинину. Який гельмінтоз слід передбачити?*

- Аскаридоз
- Теніоз
- Дифілоботріоз
- Трихінельоз
- + Опісторхоз

145. *Санстанція заборонила продаж партії риби, зараженої плероцеркоїдами. Ці личинки можуть викликати:*

- трихінельоз
- анкілостомоз
- + дифілоботріоз
- теніоз
- трихоцефальоз

146. *Дитина неспокійно спить, уві сні скрегоче зубами, розчухує періанальну зону. Виявлено тонких білих черв'яків завдовжки 1 см із загостреними кінцями. Про який гельмінтоз можна подумати?*

- Трихоцефальоз
- Аскаридоз
- Трихінельоз
- + Ентеробіоз

– Стронгілоїдоз

147. У хворого з вираженою анемією й алергічними проявами у фекаліях виявлено маленькі рухомі черв'ячки червоного кольору величиною 1 см. Яка хвороба найбільш імовірна?

- Аскаридоз
- + Анкілостомідоз
- Дракункульоз
- Лоаоз
- Трихінельоз

148. Лікар прописав хворому дієтичне харчування, яке включає страви із сирі яловичої печінки. Які наслідки можуть виникнути в цьому випадку?

- Можливе зараження цистицеркозом
- Можливе зараження фасціольозом
- Можливе зараження опісторхозом
- Можливе зараження ехінококозом
- + Зараження переліченими хворобами неможливе

149. Під час обстеження працівників установи громадського харчування виявлено осіб, які хворі на гельмінтози. При якому захворюванні вони являють собою загрозу для оточуючих?

- Опісторхозі
- Парагонімозі
- Ехінококозі
- + Теніозі
- Вухереріозі

150. У лабораторії під час мікроскопії харкотиння хворого на пневмонію випадково виявлено личинки гельмінтів. Під час аналізу крові виявлено еозинофілію. Який гельмінтоз можна передбачити?

- Вухереріоз
- + Аскаридоз
- Трихоцефальоз
- Парагонімоз
- Опісторхоз

151. На ринку під час проведення ветеринарно-санітарної експертизи свинини були виявлені личинки, звиті в спіраль. М'ясо до продажу було не допущене, бо уражене:

- кривоголовкою
- + трихінелою
- аскаридою
- волосоголовцем

– некатором

152. Під час овогельмінтоскопії калу й харкотиння виявлено великі (100 мкм) золотисті яйця з товстою оболонкою й кришечкою, на протилежному полюсі – горбок. Поставте діагноз:

- гіменолепідоз
- + парагонімоз
- анкілостомідоз
- ехінококоз
- лואоз

153. У хворій жінки 54 років виявлено дифілоботріоз. При вживанні яких продуктів вона заразилася цією хворобою?

- + Недостатньо просоленої риби та ікри
- Сирої печінки корови
- Сирих раків або крабів
- Недостатньо термічно обробленого м'яса корови
- Недостатньо термічно обробленого м'яса свині

154. У студента з Ємену набрякла та болить права ступня. Під шкірою видно білуватий шнуроподібний утвір, що нагадує варикозну вену, на його кінці – міхурець діаметром 1 см. Сформулюйте діагноз:

- онхоцеркоз
- теніїдоз
- + дракункульоз
- парагонімоз
- вухереріоз

155. Назвіть найбільш імовірний шлях зараження фасціольозом:

- + через сиру воду зі стоячих водойм, немиті овочі
- через сиру печінку свині
- через недостатньо піджарене або проварене м'ясо свині
- через сиру печінку корови
- через сиру або недостатньо кулінарно оброблену рибу

156. У сім'ї троє дітей молодшого шкільного віку. Один із них хворий на гіменолепідоз. Для виключення захворювання в інших членів сім'ї необхідно дослідити:

- мокроту
- сечу
- кров
- дуоденальний уміст
- + фекалії

157. Під час пункції кісти печінки (пухлини з рідиною) у прозорій, ледь жовтуватій рідині виявлено дрібні білуваті утвори у вигляді піщинок. Який гельмінтоз можна передбачити?

- + Ехінококоз
- Фасціольоз
- Шистосомоз
- Гіменолепідоз
- Цистицеркоз

158. У калі хворого з розладом травлення виявлено великі овальні жовтуваті яйця з темно-коричневою нерівною оболонкою, у середині – темна маса, на полюсах – вільні простори у формі півмісяця. Який діагноз?

- + Аскаридоз
- Теніоз
- Фасціольоз
- Трихінельоз
- Трихоцефальоз

159. У хворого головний біль, біль у м'язах під час руху, при ковтанні, жуванні та обертанні очей, слабкість, температура, набрякання повік і обличчя. Яйця в калі та періанальній зоні відсутні. Який це ймовірний гельмінтоз?

- Цистицеркоз
- + Трихінельоз
- Анкілостомоз
- Ехінококоз
- Трихоцефальоз

160. Під час мікроскопії фекалій виявлено дрібні (30 мкм) блідо-жовтуваті овальні яйця з тонкою оболонкою. На одному з полюсів – кришечка, біля якої помітні виступи оболонки. Який це вид паразита?

- Волосоголовець
- Печінковий сисун
- Стъожак широкий
- + Котячий сисун
- Аскарида

161. Студент з Африки скаржитья на біль унизу живота й при сечовипусканні, кров у сечі. В осаді сечі виявлено еритроцити й великі (біля 120 мкм) овальні яйця із шипом на одному з полюсів. Назвіть збудника:

- *Opisthorchis felinus*
- + *Schistosoma haematobium*

- *Trichocephalus trichiurus*
- *Onchocerca volvulus*
- *Paragonimus ringeri*

162. У хворого в калі виявлена довга біла стрічка гельмінта, членики якого мають більшу ширину, ніж довжину, у їхньому центрі – темний розеткоподібний утвір. Як називається захворювання?

- Онхоцеркоз
- + Дифілоботріоз
- Парагонімоз
- Теніаринхоз
- Трихоцефальоз

163. У калі хворого випадково було виявлено округлі безколірні утвори із двоконтурною жовтуватою оболонкою, у середині – 3 пари гачків. Ниткоподібних утворів немає. Поставте діагноз:

- + теніїдоз
- гіменолепідоз
- теніоз
- теніаринхоз
- дикроцеліоз

164. У населеному пункті, розташованому на березі Дніпра, виявлено випадки опісторхозу. З метою профілактики санстанція зобов'язана попередити жителів про необхідність:

- добре проварювати м'ясо
- + добре проварювати й прожарювати рибу
- кип'ятити питну воду
- додержуватися правил особистої гігієни, обдавати овочі та фрукти окропом
- не ловити раків

165. Хвора звернулася до лікаря зі скаргами на розлади травлення. В її фекаліях постійно з'являються білі плоскі рухливі членики. Під час лабораторного дослідження встановлено, що це довгі вузькі проглотики з розміщеним поздовжньою каналом матки, яка має 17–35 бічних відгалужень із кожного боку. Який вид гельмінта паразитує в кишечнику жінки?

- *Echinococcus granulosus*
- *Hymenolepis nana*
- + *Taeniarrhynchus saginatus*
- *Diphyllobothrium latum*
- *Taenia solium*

166. У лабораторних кроликів під час розтину був виявлений ехінокок. Кролик, як і людина, є для паразита:

- додатковим хазяїном
- + проміжним хазяїном
- переносником
- остаточним хазяїном
- резервуарним хазяїном

167. У хворій дитини періодично буває біль у животі, рідкі фекалії, нудота. Одного разу із блювотою виділився циліндричний білий черв'як 15 см. Яке лабораторне дослідження слід провести?

- Виявлення в калі члеників та кількості бічних відгалужень матки
- Виявлення личинок гельмінта в м'язах шляхом біопсії
- Овоскопія навколівідхідникової зони методом зіскрібка або за допомогою липкої стрічки
- Дослідження фекалій та дуоденального вмісту на яйця
- + Дослідження фекалій на яйця

168. Жінка 40 років має симптоми механічної жовтяниці. Як з'ясувалося, вона хвора на фасціольоз. Яким шляхом заразилася жінка?

- Через забруднені руки, після того як погладила бездомного собаку
- Через забруднені руки, після того як погладила бездомну кішку
- З'їла недостатньо прожарену печінку свині
- + З'їла немиті ягоди суниці
- З'їла паштет з яловичої печінки

169. У студента з Африки під час мікроскопії мазків крові, забарвлених за Романовським, виявлено личинки гельмінтів. Про який гельмінтоз може йти мова?

- Анкілостомідоз
- Дикроцеліоз
- + Філяріоз
- Стронгілоїдоз
- Тенідоз

170. При вживанні м'яса якої тварини людина заражається трихінельозом?

- Рака та краба
- Корови
- + Свині
- Курки
- Риби

171. При якому захворюванні хворий буде небезпечним для

оточуючих?

- Фасціольози
- + Гіменолепідози
- Ехінококози
- Дифілоботріози
- Теніаринхозі

172. У калі виявлено білі гельмінти 5–10 мм, попереду в них – бульбоподібне розширення стравоходу. Яйця знайдено не в калі, а в зіскрібку з періанальних складок, безкольорові, несиметричні, овальні. Який діагноз?

- Анкілостомідоз
- + Ентеробіоз
- Теніоз
- Трихінельоз
- Трихоцефальоз

173. До стоматологічного відділення звернувся хворий зі скаргами на біль у жувальних м'язах. З анамнезу відомо, що пацієнт захоплюється полюванням і вживає м'ясо диких тварин. Личинкову стадію якого паразита виявлено в результаті біопсії м'язів хворого?

- *Dracunculus medinensis*
- *Ancylostoma duodenale*
- *Taenia solium*
- + *Trichinella spiralis*
- *Wuchereria bancrofti*

174. До лікаря звернувся пацієнт зі скаргами на діарею, що періодично з'являється, втрату ваги, черевний біль. Раніше в нього був свербіж шкіри ніг. Потім з'явилися кашель та лихоманка. Місяць тому пацієнт був у діловій поїздці до Китаю. Під час дослідження фекалій було виявлено овальні прозорі яйця з тонкою оболонкою розміром 55×30 мкм, у яких була личинка. Який це може бути гельмінтоз?

- Стронгілоїдоз
- Трихоцефальоз
- + Анкілостомідоз
- Аскаридоз
- Дифілоботріоз

175. На м'ясокомбінаті під час санітарної перевірки туш було виявлене зараження їх фасціольозом. Для аналізу було взято:

- + печінку
- легені

- мозок
- м'язи
- серце

176. У студентки з Ємену біль у животі, температура, а раніше були сверблячка, слабкість та головний біль. Удома вона купалася й прала в ставку. Найбільш імовірно захворювання:

- + шистосомоз
- аскаридоз
- теніоз
- ентеробіоз
- парагоніmoz

177. При дегельмінтизації хворого виділився гельмінт білого кольору довжиною 2 м. Тіло членисте, довжина члеників перевищує ширину. На маленькій головці є 4 присоски й гачки у два ряди. Визначте вид паразита:

- *Echinococcus granulosus*
- + *Taenia solium*
- *Hymenolepis nana*
- *Taeniarhynchus saginatus*
- *Trichocephalus trichiurus*

178. Хворий 42 років після відрядження до Індії скаржиться на кашель із сильним харкотинням, з домішкою крові, біль у грудях, задишку, слабкість. Який гельмінтоз слід передбачити в першу чергу?

- Цистицеркоз
- Лоаоз
- Ехінококоз
- + Парагоніmoz
- Вухереріоз

179. Хвора дитина скаржиться на загальну слабкість, відсутність апетиту, неспокійний сон, свербіж у періанальній зоні. Поставлений попередній діагноз – ентеробіоз. Для уточнення діагнозу треба використати:

- біопсію м'язової тканини
- аналіз дуоденального вмісту
- імунодіагностику¹
- + зіскрібок із періанальних складок
- рентгенологічне дослідження

¹ У БЦТ тут – "зіскрібок з періанальних складок", і ця відповідь правильна. Однак даний метод теж є методом овогельмінтоскопії (а ця відповідь у БЦТ не була відзначена як правильна).

180. Хвора 26 років скаржиться на слабкість, нудоту, здуття живота, пронос. Іноді бачила в калі та на постільній білизні білуваті прямокутні утвори $0,3 \times 1,5$ см. Поставте попередній діагноз:

- гіменолепідоз
- + теніаринхоз
- фасціольоз
- теніоз
- ентеробіоз

181. У фекаліях після дегельмінтизації виявлено білі членисті гельмінти завдовжки 1 см. На голівці помітні 4 присоски й хоботок із гачками у два ряди. Визначте захворювання:

- + гіменолепідоз
- теніоз
- дикроцеліоз
- теніаринхоз
- ехінококоз

182. Хворий звернувся зі скаргами на загальну слабкість, головний біль, нудоту, блювання, рідкі фекалії з домішками слизу та крові. Під час мікроскопії дуоденального вмісту та свіжого калу виявлено рухомі личинки. Який найбільш імовірний діагноз?

- + Стронгілоїдоз
- Дракункульоз
- Парагоніоз¹
- Анкілостомідоз
- Трихоцефальоз

183. Після вигнання гельмінта з кишечника в його гермафродитному членику знайдено яєчник із двома часточками. Це морфологічна ознака:

- *Hymenolepis nana*
- *Opisthorchis felinus*
- + *Taeniarhynchus saginatus*
- *Schistosoma haematobium*
- *Taenia solium*

184. У хворого офтальмологічного відділення виявлено цистицеркоз. Зараження трапилося:

- личинками *Ascaris lumbricoides*
- личинками *Taenia solium*
- яйцями *Enterobius vermicularis*

¹ Інший варіант відповіді – ентеробіоз.

- + яйцями *Taenia solium*
- личинками *Hymenolepis nana*

185. У червоподібному відростку виявлений білий гельмінт 4 см, задній кінець якого більш товстий. Яйця виявлені у фекаліях, вони лимоноподібної форми із пробками на полюсах, мають розмір 50×30 мкм. Поставте діагноз:

- + трихоцефальоз
- аскаридоз
- тенідоз
- опісторхоз
- стронгілоїдоз

186. Під час ветеринарної експертизи свинини було виявлено фіни, які мають вигляд рисового зерна. Таке м'ясо не підлягає продажу, тому що уражене личинками:

- *Echinococcus granulosus*
- + *Taenia solium*
- *Diphyllobothrium latum*
- *Echinococcus multilocularis*
- *Taeniarhynchus saginatus*

187. У хворого слабкість, зниження працездатності, головний біль, нудота, слиновиділення, біль у шлунку. У крові виявлено недокрив'я, у фекаліях – широкоовальні сірі яйця 80 мкм із кришечкою. Про яке захворювання йде мова?

- Фасціольоз
- Дикроцеліоз
- Теніаринхоз
- + Дифілоботріоз
- Трихоцефальоз

188. Хворий скаржиться на слабкість, запаморочення, розлад травлення, блювання, епілептичні напади. Перед цим уживав свинину, куплену в приватних осіб. Який гельмінтоз характеризується цими симптомами?

- Трихінельоз
- + Цистицеркоз
- Бругіоз
- Теніоз
- Теніаринхоз

189. У блідого хворого слабкість, головний біль, запаморочення, почуття важкості в шлунку, анемія. У калі іноді бачив червоних черв'ячків розміром 1 см. Раніше були сверблячка ніг, кропив'янка. Можливий діагноз?

- Цистицеркоз
- Гіменолепідоз
- Кишковий шистосомоз
- Вухереріоз
- + Анкілостомоз

190. У хлопчика 12 років зі скаргами на біль у животі, розлад травлення, неспокійний сон, нудоту виявлено округлі яйця 50 мкм із безкольоровими онкосферами й ниткоподібними утворами. Який діагноз?

- Аскаридоз
- + Гіменолепідоз
- Тенїдоз (теніоз або теніаринхоз)
- Фасціольоз
- Ехінококоз

191. Для профілактики якого гельмінтозу необхідно дотримуватися правил особистої гігієни?

- Фасціольозу
- Дифілоботріозу
- Теніаринхозу
- Опісторхозу
- + Ехінококозу

192. До лікарні потрапив хворий зі Східного Сибіру зі скаргою на біль у печінці. У фекаліях знайдено яйця до 30 мкм, що за формою нагадують насіння огірків. Який діагноз можна поставити хворому?

- Дикроцеліоз
- Теніаринхоз
- Гіменолепідоз
- + Опісторхоз
- Парагонімомоз

193. У сім'ї є здоровий собака. Яким гельмінтозом можна від нього заразитися?

- + Ехінококозом
- Парагонімомозом
- Дракункульозом
- Опісторхозом
- Гіменолепідозом

194. Личинки якої цестоди можуть паразитувати в м'язах людини?

- Бичачого ціп'яка
- ТрихіNELI

- Карликового ціп'яка
- + Свиного солітера
- Вугриці кишкової

195. Виберіть правильний життєвий цикл для *Opisthorchis felineus*:

- яйце – онкосфера – фіна (цистицерк)
- яйце – личинка – дорослий організм
- яйце – рабдитна личинка – філярієподібна личинка – дорослий організм
- яйце – рабдитна личинка – стронгілоїдна личинка – філярієподібна личинка – дорослий організм
- + яйце – мірацидій – спороциста – редія – церкарія – метацеркарія

196. До шпиталю госпіталізований пацієнт зі скаргами на біль та набряк правої ноги. Під шкірою помітно ниткоподібне потовщення з пухирцем на кінці. Хворий подорожував у Ємені минулого року, де іноді пив воду без кип'ятіння. Яку хворобу можна підозрювати?

- Шистосомоз
- + Дракункульоз
- Трихінельоз
- Парагонімоз
- Гіменолепідоз

197. Працівниці тваринницької ферми лікар поставив попередній діагноз: ехінококоз. Діагноз підтверджено під час хірургічного втручання. Від якої тварини хвора могла заразитися ехінококозом?

- Свині
- Корови
- Кролика
- + Собаки
- Вівці

198. Установлено, що в кишечнику людини паразитує стрічковий хробак довжиною 3 м, що має до 12 бічних відгалужень матки в зрілому членуку. Яке захворювання викликає личинка цього гельмінта при аутоінвазії?

- Ехінококоз
- + Цистицеркоз
- Дифілоботріоз
- Теніаринхоз
- Теніоз

199. Під час операції в печінці хворого виявлено дрібні міхурці

малих розмірів із незначною кількістю рідини, які щільно прилягають один до одного. Який гельмінтоз виявився у хворого?

- Фасціольоз
- + Альвеококоз
- Опісторхоз
- Ехінококоз¹
- Дикроцеліоз

200. *Під час дослідження фекалій хворого на наявність яєць гельмінтів виявлено яйця фасціоли. Чи достатньо в лікаря наявної інформації для поставлення діагнозу "фасціольоз"?*

- Необхідно взяти кров на аналіз
- Призначити повторне дослідження фекалій через 8 годин
- + Призначити повторне дослідження фекалій через 5–7 днів, виключивши з раціону печінку
- Необхідно взяти дуоденальний уміст
- Призначити повторне дослідження фекалій через 5–7 днів, виключивши з раціону овочі

201. *Хворий лікувався від анемії. Курс лікування призвів до полегшення, але не до видужання. У калі було виявлено шматки тіла стьожака широкого. Яка стадія розвитку виявилася інвазійною?*

- + Плероцеркоїд
- Яйце
- Стрічкова стадія
- Корацідій
- Процеркоїд

202. *Шистосоми належать до найбільш поширених тропічних гельмінтів. Незважаючи на санітарно-епідемічні заходи, у країнах Африки, Азії й Південної Америки кількість хворих шистосомозами за останнє десятиліття сильно збільшилася. Які причини цьому сприяли?*

- + Меліорація земель
- Забруднення водойм
- Стійкість шистосом до ліків
- Неграмотність населення
- Уживання в їжу риби

203. *Під час мікроскопії фекалій хворого, що повернувся на Україну зі Східного Сибіру, виявлено дрібні жовтуваті яйця, що нагадують огіркове насіння. Лікар поставив діагноз: опістор-*

¹ Інший варіант – клонорхоз.

хоз. Яким шляхом відбулося зараження?

- При поїданні м'яса диких ссавців
- При питті некип'яченої води
- При поїданні морської риби
- При поїданні прісноводних раків і крабів
- + При поїданні прісноводних риб

204. У вівчаря, який пас овець під охороною собак, з'явився біль у грудях, кровохаркання. Рентгенологічно в легенях виявлено круглясте утворення. Імунологічні реакції підтвердили попередній діагноз. Зараженню яким із перелічених гельмінтів відповідають ці симптоми?

- Печінковим сисуном
- Стьожаком широким
- Ціп'яком карликовим
- + Ехінококом
- Легеневим сисуном

205. Для профілактики якого гельмінтозу необхідно додержуватися правил особистої гігієни?

- Трихінельозу
- Теніаринхозу
- + Альвеококозу
- Опісторхозу
- Дифілоботріозу

206. У хворого з жовтяничними склерами й шкірою, болями в ділянці печінки після рентгенологічного обстеження виявлений міхур із дочірніми міхурами, що містять сколекси. Хто може паразитувати в організмі?

- Трихінела
- Свинячий ціп'як
- Карликовий ціп'як
- + Ехінокок
- Широкий стьожек

207. Хвора звернулася до лікаря зі скаргами на наявність у фекаліях утворень, що нагадують локшину. У лабораторії їх ідентифікували як зрілі членики озброєного ціп'яка. Яка діагностична ознака була використана?

- Кількість жовточників
- Розміщення цируса
- + Кількість гілок матки
- Кількість сім'яників
- Кількість часток яєчників

208. На прийом до лікаря прийшла хвора зі скаргами на розлад травлення, розлитий біль у животі. Під час обстеження виявлено різке зниження вмісту гемоглобіну в крові. З анамнезу відомо, що під час перебування на Далекому Сході вона часто вживала в їжу малосольну риб'ячу ікру. Аналогічний стан відзначений у деяких родичів, що проживають з нею¹. Яке захворювання найбільш імовірне?

- Ехінококоз
- Трихінельоз
- + Дифілоботріоз
- Теніоз
- Аскаридоз

209. У сім'ї батько захворів на трихінельоз. Які треба провести профілактичні заходи, щоб не було зараження інших членів сім'ї?

- Санобробку приміщення
- Лікування хворого
- Ізолювання хворого
- + Ніяких заходів
- Запобіжне щеплення

210. Самка круглого черв'яка до 1 см, самець 0,5 см. Живуть у нижніх відділах тонкого кишечника. Яйця безбарвні, мають асиметричну форму. Де дозрівають яйця цих гельмінтів?

- У воді
- + На шкірі людини
- На ґрунті
- У кишечнику людини
- У проміжному хазяїні

211. Внаслідок недотримання правил особистої гігієни до людини з їжею потрапило кілька інвазійних яєць *Ascaris lumbricoides*. Ретельна овогельмінтоскопія фекалій через три місяці та півроку засвідчила відсутність зрілих паразитів у кишечнику цієї людини. Це сталося тому, що:

- зрілі паразити починають виділяти інвазійні яйця не раніше ніж через рік після інвазії
- + паразити не змогли подолати захисні бар'єри організму людини й проти необхідні для досягнення статевої зрілості стадії розвитку

¹ Це питання було на іспиті в 2009 році. А в 2006 р. запитували таке: "Яке захворювання діагностував лікар у цієї жінки?" – неправильна постановка питання, оскільки без проведеного аналізу калу лише за даними анамнезу й рівнем гемоглобіну діагностувати хворобу неможливо.

- яйця паразитів слід було визначати на періанальних складках
- цей паразит не є інвазійним для людини
- паразит живе не довше 1 місяця, тому яєць у фекаліях не могло бути

212. Лікування хворого на запалення легень суттєво не полегшило його стан. Він почав скаржитися на біль у животі, нудоту та інші розлади травлення, погіршення загального стану. Призначений лікарем лабораторний аналіз фекалій виявив наявність яєць гельмінта овальної форми, укритих товстою горбистою оболонкою. Який діагноз можна встановити на підставі наведених даних?

- Фасціольоз
- Трихоцефальоз
- + Аскаридоз
- Ентеробіоз
- Дифілоботріоз

213. Під час аналізу крові хворого на паразитарне захворювання (глистяна інвазія) у крові виявляється підвищення:

- + еозинофілів
- базофілів
- тромбоцитів
- моноцитів
- лімфоцитів

214. Дитина звернулася в поліклініку зі скаргами на загальну слабкість, головний біль, кашель із виділенням харкотиння, іноді із прожилками крові. Під час обстеження в харкотинні виявлено личинки гельмінта. Для якої паразитарної інвазії це характерно?

- Дракункульозу
- Теніозу
- Трихоцефальозу
- Ентеробіозу
- + Аскаридозу

215. В осередку, де зареєстровано спалах трихінельозу, необхідно виявити всіх осіб, заражених на трихінельоз. Який метод діагностики необхідно застосувати?

- + Імунологічні реакції
- Дослідження слини
- Копрологічні дослідження
- Рентгенологію
- Біопсію м'язів

216. У дитячому садку виявлено двоє дітей із гостриками. Який

профілактичний захід треба провести, щоб не допустити зараження інших дітей?

- Добре проварювати м'ясо та рибу
- Не треба ніяких заходів
- Добре мити фрукти та овочі
- + Провести дезінфекцію іграшок
- Зробити запобіжні щеплення

217. Назвіть, які з перелічених нижче гельмінтозів можуть бути причиною хронічного апендициту:

- + аскаридоз, ентеробіоз, трихоцефальоз
- трихінельоз, анкілостомоз, парагонімоз
- вухереріоз, трихінельоз, анкілостомоз
- бругіоз, лоаоз, опісторхоз
- теніоз, трихоцефальоз, фасціольоз

218. Людина одночасно може бути облігатним остаточною хазяїном та факультативним проміжним хазяїном такого гельмінта з типу Плоскі черв'яки:

- стьожак широкий
- ехінокок
- + свинячий ціп'як (ціп'як озброєний)
- альвеокок
- бичачий ціп'як (ціп'як неозброєний)

219. У хворій людини на шкірі відмічаються папіломатозні виrostи, трофічні виразки, слоновість нижніх кінцівок, набряки статевих органів, обличчя, рук. Яке захворювання можна запідозрити?

- Аскаридоз
- Анкілостомоз
- Трихінельоз
- Парагонімоз
- + Вухереріоз

220. До педіатра звернулася дружина рибачка, у дитини якої трапляються напади, судоми, іноді з утратою свідомості. Під час лабораторного дослідження у фекаліях дитини виявили яйця овальної форми, сіруватого кольору, із кришечкою на одному полюсі й невеличким горбочком на іншому. Який гельмінт може спричинити дане захворювання дитини?

- Котячий сисун
- + Стьожак широкий
- Печінковий сисун
- Волосоголовець

– Ланцетоподібний сисун

221. У хворой дитини періодично з'являються рідкі випорожнення, іноді біль у ділянці живота, нудота, блювання. Зі слів матері, одного разу в дитини із блювотними масами виділився гельмінт веретеноподібної форми розміром 20 см. Яке захворювання може бути причиною такого стану?

- Анкілостомоз
- Трихоцефальоз
- Дракункульоз
- + Аскаридоз
- Трихінельоз

222. У лікарню прийнятий хворий із попереднім діагнозом: трихінельоз. Уживання якої їжі могло спричинити це захворювання?

- Риби
- Яловичини
- Раків і крабів
- Немитих овочів і фруктів
- + Свинини

223. Виділяють п'ять клінічних форм цистицеркозу: епілептичну, псевдотуморозну, гіпертензійно-гідроцефалічну, псевдопаралітичну, порушення мозкового кровообігу. Причина будь-якої форми цистицеркозу полягає в тому, що людина є:

- облігатним остаточним господарем ціп'яка озброєного
- + факультативним проміжним господарем ціп'яка озброєного
- облігатним остаточним господарем ціп'яка неозброєного
- факультативним проміжним господарем ціп'яка неозброєного
- остаточним господарем печінкового сисуна

224. Личинки яких нематод здійснюють під час циклу розвитку міграцію по кров'яному руслу людини?

- + Анкілостоми, трихінели, аскариди
- Волосоголовця, вугриці кишкової, філярій
- Аскариди, гострика, кривоголовки
- Гострика, некатора, аскариди
- Волосоголовця, анкілостоми, вугриці кишкової

225. Під час дегельмінтизації у фекаліях хворого виявлено довгі фрагменти гельмінта, що має членисту будову. Ширина члеників перевищує довжину, у центрі членика виявлено матку розеткоподібної форми. Який гельмінт паразитує у хворого?

- Ціп'як озброєний
- + Стъожак широкий

- Альвеокок
- Ціп'як незброєний
- Ціп'як карликовий

226. У жителів деяких районів Дніпропетровської області весною 1999 року після споживання в їжу свинини, яка не пройшла належної ветеринарно-санітарної експертизи, почали з'являтися набряки повік та обличчя, головний та м'язові болі, висока температура, загальна слабкість, кишкові розлади. Лікар дослідив шматочки литкових м'язів хворих, у яких знайшов личинки, укриті капсулами. Який діагноз поставив лікар хворим?

- Трихоцефальоз
- Анкілостомідоз
- Опісторхоз
- Ехінококоз
- + Трихінельоз

227. Дорослі філярії паразитують у різних органах людини. Личинки (мікрофілярії) циркулюють у крові, їх активність неоднакова протягом доби. Те, що в одних видів філярій личинки з'являються в периферичній крові вночі, а в інших – удень, є проявом:

- здатності проникнути в колючий ротовий апарат проміжного хазяїна тільки при досягненні інвазійної стадії
- пристосованості паразита до добового ритму життєдіяльності людини
- залежності розвитку мікрофілярій у проміжного хазяїна від температурних умов
- + пристосованості паразита до активності комах-переносників
- необхідності потрапити в тіло остаточного хазяїна, де личинка линяє двічі¹

228. Хто з гельмінтів є гематофагом?

- Аскарида
- Гострик
- + Кривоголовка
- Ришта
- Трихінела

229. У хворого спостерігаються тяжкі розлади травлення. У йо-

¹ У БЦТ пропонується такий варіант: "необхідності потрапити в тіло проміжного господаря, де личинка линяє двічі". Як відомо, проміжними хазяями філярій є кровосисні комахи, личинці треба до них потрапити, тому вона пристосовується до їх добової активності, і там личинка дійсно линяє, тобто ця відповідь теж є правильною, і вона доповнює 4-ту правильну відповідь. Щоб уникнути можливих непорозумінь, ми замінили слова "проміжного господаря" на "остаточного хазяїна".

го фекаліях виявлено зрілі нерухомі членики ціп'яка; матка в кожному з них має 7–12 бічних відгалужень. Який гельмінт паразитує у хворого?

- + Ціп'як озброєний
- Ціп'як неозброєний
- Стьожек широкий
- Ціп'як карликовий
- Ехінокок

230. Під час мікроскопії мазка фекалій школяра виявлено жовто-коричневого кольору яйця з горбистою оболонкою¹. Якому гельмінту вони належать?

- Гострику
- + Аскариді людській
- Ціп'яку карликовому
- Волосоголовцю людському
- Стьожаку широкому

231. У фекаліях хворого з розладами травлення, злоякісною анемією виявлено членики ціп'яка з розеткоподібною маткою. Яке це захворювання може бути?

- Гіменолепідоз
- Теніоз
- Ехінококоз
- Теніаринхоз
- + Дифілоботріоз

232. Шахтар 48 років скаржиться на слабкість, головний біль, запаморочення, почуття важкості в шлунку. Раніше в нього були сильна сверблячка шкіри ніг, кропив'янка. Під час дослідження виявлено недокрів'я. У своїх фекаліях хворий іноді бачив маленьких рухомих черв'яків червоного кольору величиною приблизно 1 см. Яку найбільш імовірну хворобу може запідозрити лікар?

- Трихоцефальоз
- Аскаридоз
- Трихінельоз
- + Анкілостомоз
- Дракункульоз

233. Виберіть правильний життєвий цикл для *Taenia solium*:

- + яйце – онкосфера – фіна (цистицерк)
- яйце – мірацидій – спороциста – редія – церкарія – метацеркарія

¹ можливий варіант – "з горбкуватою оболонкою".

- яйце – личинка – дорослий організм
- яйце – рабдитна личинка – філярієподібна личинка – дорослий організм
- яйце – рабдитна личинка – стронгілоїдна личинка – філярієподібна личинка – дорослий організм

234. До інфекційної лікарні потрапив хворий зі скаргами на шкірний свербіж, кропив'янку, підвищену температуру. Під час обстеження у хворого були виявлені інфільтрати в легенях, бронхіт, еозинофільний лейкоцитоз у крові, який досягав 50%, у фекаліях були виявлені личинки розміром 0,2–0,5 мм. Про який гельмінтоз іде мова?

- Аскаридоз
- Ентеробіоз
- + Стронгілоїдоз
- Анкілостомоз
- Парагоніmoz

235. Хворий госпіталізований до лікарні зі скаргами на болі в кишечнику, проноси, запаморочення, втрату апетиту, задишку й періодичну лихоманку. У результаті лабораторних досліджень у фекаліях хворого були виявлені яйця овальної¹ форми з великим боковим шипом. Який вид гельмінта міг спричинити подібну клінічну картину?

- *Paragonimus ringeri*
- *Schistosoma haematobium*
- + *Schistosoma mansoni*
- *Schistosoma japonicum*
- *Clonorchis sinensis*

236. Хворий був у тривалому відрядженні в Судані. Через місяць після повернення звернувся до офтальмолога зі скаргами на болі в очах, набряки повік, сльозоточивість і тимчасове ослаблення зору. Під кон'юнктивою ока були виявлені гельмінти із прозорим ниткоподібним тілом і розміром 50–70 мм. Який діагноз може поставити лікар?

- Бругіоз
- Онхоцеркоз
- Трихоцефальоз
- + Лоаоз
- Вухереріоз

237. До лікаря звернувся хворий зі скаргами на біль у печінці,

¹ У БЦТ – веретеноподібної.

нудоту. У нього у фекаліях виявлено яйця завбільшки 130–145 мкм, овальні, з тонкою, гладенькою оболонкою, яка добре виражена. Колір яєць жовтуватий. Внутрішній уміст зернистий, однорідний. На одному полюсі видно кришечку. Якому гельмінту належать ці яйця?

- Ланцетоподібному сисуну
- + Печінковому сисуну
- Котячому сисуну
- Ехінококу
- Стьожаку широкому

238. У хворой протягом трьох тижнів спостерігаються часті проноси, які нерідко чергуються із запорами. Лікар запідозрив стронгілоїдоз. Який матеріал необхідно направити на лабораторне дослідження для знаходження збудника й підтвердження діагнозу?

- + Мокротиння, дуоденальний уміст, фекалії
- Фекалії, сечу
- Зіскрібок із періанальних складок
- Мокротиння, кров
- Кров, фекалії, сечу

239. Яким чином людина заражається ехінококозом?

- При оброблянні тушок диких тварин
- + При контакті із собаками
- При вживанні лісових ягід
- При вживанні ехінококозної печінки
- При вживанні недостатньо термічно обробленої яловичини

240. Які з перелічених гельмінтозів є контагіозними для людини?

- Гіменолепідоз, опісторхоз
- Теніоз, гіменолепідоз
- Ехінококоз, ентеробіоз
- Аскаридоз, ентеробіоз
- + Гіменолепідоз, ентеробіоз

241. Дитина 10 років скаржиться на слабкість, нудоту, дратівливість. На білизні знайдено гельмінти білого кольору завдовжки 5–10 мм. Під час мікроскопії зіскрібка з періанальних складок виявлено безбарвні яйця у формі несиметричних овалів. Який гельмінт паразитує в дитини?

- Аскарида людська
- Кривоголовка дванадцятипала
- + Гострик

- Трихінела
- Волосоголовець

242. Ехінококоз належить до найбільш небезпечних гельмінтозів людини, що вимагають хірургічного втручання. Який метод застосовують для лабораторної діагностики цього захворювання?

- Рентгенологічний
- Овогельмінтоскопію
- + Імунологічний
- Ларвогельмінтоскопію
- Біологічні проби

243. Дитина неспокійно спить, уві сні скрегоче зубами, часто розчухує ділянку анального отвору. Під час огляду на білизні виявлено гельмінти довжиною до 1 см ниткоподібної форми білого кольору. Під час дослідження зіскрібка з періанальних складок виявлено асиметричні безбарвні яйця невеликого розміру. Як називається гельмінт, що паразитує в дитини?

- Аскарида людська
- Волосоголовець людський
- Трихінела
- Вугриця кишкова
- + Гострик

244. Під час обстеження хворому встановлено діагноз: опісторхоз. Під час уживання яких продуктів збудник опісторхозу міг потрапити в організм хворого?

- + Недостатньо термічно обробленої риби
- Немитих фруктів
- Фінозної свинини
- Печінки хворих тварин
- Фінозної яловичини

245. При вживанні людиною свинини, яка не пройшла ветеринарного контролю, можна заразитися:

- гіменолепідозом
- + теніозом
- ехінококозом
- теніаринхозом
- фасціольозом

246. Під час мікроскопії зіскрібка з періанальних складок у дитини виявлено безбарвні яйця, що мають форму несиметричних овалів, розміром 50×23 мкм. Якому гельмінту належать ці яйця?

- Аскариді людській
- Кривоголовці дванадцятипалій
- Волосоголовцю людському
- + Гострику
- Карликовому ціп'яку

247. Хворий, що приїхав в Україну з Австралії, звернувся до лікаря-уролога зі скаргами на біль під час сечовипускання. У сечі, узятій на аналіз у денний час, виявлено яйця з характерним шипом. Про яке захворювання це свідчить?¹

- Шистосомоз кишковий
- Шистосомоз японський
- Опісторхоз
- Дикроцеліоз
- + Шистосомоз уrogenітальний

248. У ході операції в червоподібному відростку людини виявлено гельмінти білого кольору завдовжки 40 мм із тонким ниткоподібним переднім кінцем. Під час попереднього обстеження у фекаліях хворого виявлено яйця овальної форми із пробочками на полюсах. Якого гельмінта було виявлено під час операції?

- Гострика
- Вугрицю кишкову
- + Волосоголовця людського
- Аскариду людську
- Кривоголовку дванадцятипалу

249. Відомо, що деякі гельмінти на личинковій стадії паразитують у м'язах річкової риби. На який гельмінтоз може захворіти людина, живлячись напівсиру річкову рибу?

- Теніоз
- + Дифілоботріоз
- Трихінельоз
- Теніаринхоз
- Дикроцеліоз

250. Під час розтину трупа жінки в тканинах головного мозку патологоанатом виявив личинки стрічкових черв'яків² – цисти-

¹ В англійському варіанті це питання звучить так: *Який гельмінт був у пацієнта?* Відповіді: *Opisthorchis felineus*; *Schistosoma mansoni*; *Schistosoma japonicum*; *Schistosoma haematobium*; *Dicrocoelium lanceatum*, правильна відповідь *Schistosoma haematobium*.

² У "Збірнику завдань..." (питання №169) – "стьожкових червів". Більш грамотно – "стрічкових", а слова "червів" в українській мові взагалі немає, бо немає й однини "черв", а є "черв'як". Слово "черви" означає масть у картах, а правильно вживати слово "черв'яки" або "хробаки".

церки. Якому з наведених гельмінтів вони належать?

- *Taeniarrhynchus saginatus*
- *Echinococcus granulosus*
- *Hymenolepis nana*
- + *Taenia solium*
- *Alveococcus multilocularis*

251. Під час дегельмінтизації у хворого з фекаліями виділився гельмінт довжиною до 2 м. Тіло складається з члеників, має маленьку голівку з гачками й чотирма присосками. Який гельмінт паразитував у людини?

- Ціп'як карликовий
- Ціп'як неозброєний
- Ехінокок
- Стъожак широкий
- + Ціп'як озброєний

252. До терапевтичного відділення потрапив хворий зі скаргами на головний біль, судомні напади. Під час обстеження хворого виявлено підвищений внутрішньочерепний тиск, болі при надавлюванні на повіки. З анамнезу відомо, що хворий часто вживає свинину, куплену на ринку. Про який гельмінтоз може йти мова?

- Теніаринхоз
- Дифілоботріоз
- + Цистицеркоз
- Трихінельоз
- Гіменолепідоз

253. Ця нематода характеризується прямим розвитком без міграції. Яйця потребують 25–30 днів для дозрівання в ґрунті. Уживання овочів, ягід або питної води, забруднених зрілими яйцями, може призвести до інфікування людини. Який це вид гельмінта?

- + Волосоголовець
- Аскарида
- Гострик
- Ехінокок
- Стъожак широкий

254. Мати знайшла в 5-річної доньки на білизні гельмінтів білого кольору довжиною 0,5–1 см, ниткоподібної форми із загостреними кінцями й доставила їх у лабораторію. Яке захворювання спричинюють ці паразити?

- Дифілоботріоз

- Теніоз
- Опісторхоз
- + Ентеробіоз
- Аскаридоз

255. До районної лікарні одночасно потрапили 18 хворих у тяжкому стані (висока температура, набряки обличчя та шиї, біль у м'язах). Двоє невдовзі померли. Опитування хворих виявило, що всі вони – мешканці одного села та були тиждень тому на родинному святі свого односельчанина. Яке паразитарне захворювання можна запідозрити?

- Аскаридоз
- Токсоплазмоз
- Трихоцефальоз
- Стронгілоїдоз
- + Трихінельоз

256. Під час обстеження чоловіка, який нещодавно повернувся з Африки, виявили кишковий шистосомоз. Як збудник цієї хвороби міг проникнути в організм людини?

- + Під час купання в річці
- Під час уживання риби
- Під час уживання м'яса
- Через брудні руки
- При укусах комарів

257. До лікаря звернувся хворий з ознаками алергії та болем у ділянці печінки. Під час дослідження фекалій виявлено яйця овальної форми жовтого кольору розміром 130×80 мкм із кришечкою на одному з полюсів. Про яке захворювання це свідчить?

- Теніоз
- Теніаринхоз
- Дифілоботріоз
- Ехінококоз
- + Фасціольоз

258. У мокротинні пацієнта, що перебуває в інфекційному відділенні лікарні з попередньо діагностованою пневмонією, виявили личинки гельмінтів, що належать до типу Круглі черв'яки. Який це гельмінт?

- Сисун легеневий
- + Аскарида людська
- Сисун печінковий
- Ціп'як озброєний

– Ехінокок

259. Через кілька днів після споживання копченої свинини у хворого з'явилися набряки обличчя й повік, шлунково-кишкові розлади, різке підвищення температури, м'язовий біль. В аналізі крові різко виражена еозинофілія. Яким гельмінтом могла заразитися людина через свинину?

+ Трихінелою

– Гостриком

– Аскаридою

– Волосоголовцем

– Анкілостомою

260. Хворому після обстеження поставлений діагноз фасціо-льоз. Він міг заразитися при вживанні:

– раків

+ сирій води зі ставка

– зараженої риби

– зараженої печінки

– зараженого м'яса

261. Хворий скаржиться на біль у ділянці печінки. Під час дослідження жовчі, отриманої шляхом дуоденального зондування, виявлено жовтуваті яйця овальної форми, звужені до полюса, на якому розміщена кришечка. Розміри цих яєць найменші серед яєць усіх гельмінтів. Який діагноз можна поставити?

– Теніоз

– Теніаринхоз

– Ехінококоз

– Дифілоботріоз

+ Опісторхоз

262. У лікарню потрапив чоловік 35-ти років, який утратив зір на одне око. З анамнезу відомо, що хворий часто вживав недостатньо просмажений шашлик. Після рентгенологічного обстеження та проведення імунологічних реакцій лікар поставив діагноз цистицеркоз. Який гельмінт є збудником цього захворювання?

– *Taeniarhynchus saginatus*

– *Trichocephalus trichiurus*

– *Trichinella spiralis*

+ *Taenia solium*

– *Diphyllobothrium latum*

263. Хворий звернувся до лікаря зі скаргами на загальну сла-

бість, розлади травлення й приніс у склянці членики ціп'яка, які знайшов у себе на постільній білизні. Який гельмінт паразитує у хворого?

- Стъожак широкий
- + Ціп'як неозброєний
- Ехінокок
- Ціп'як озброєний
- Ціп'як карликовий

264. *Під час планового обстеження школярів у дівчинки 10 років у зіскрібку з періанальних складок виявлено безбарвні асиметричні овальні яйця з личинкою всередині. Про яке захворювання це свідчить?*

- + Ентеробіоз
- Аскаридоз
- Ехінокоз¹
- Трихоцефальоз
- Анкілостомоз

265. *Мисливець напився сирі води зі ставка. Яким гельмінтозом він може заразитися при цьому?*

- Теніозом
- Парагонімозом
- Опісторхозом
- + Фасціольозом
- Клонорхозом

266. *Група чоловіків звернулася до лікаря зі скаргами на підвищення температури, головні болі, набряки повік та обличчя, болі в м'язах. З анамнезу стало відомо, що всі вони мисливці й часто вживають у їжу м'ясо диких тварин (кабана). Який найбільш імовірний діагноз у цих хворих?*

- + Трихінельоз
- Теніоз
- Цистицеркоз
- Теніаринхоз
- Філяріатоз

267. *Відомо, що личинки деяких гельмінтів, що спричиняють трансмісивні гельмінтози, можуть бути виявлені в крові хворого тільки в певний час доби. Мікрофілярії якого гельмінта були виявлені у хворого у свіжих мазках крові, узятих у нічний час?*

¹ У "Збірнику завдань..." (питання №181) тут "амебіаз", хоча питання в розділі "Гельмінтологія". Відповідь ми замінили.

- Онхоцерки
- Лоа
- Ришти
- + Вухерерії
- Трихінели¹

268. Провідником наукової експедиції по Індії був місцевий житель, який ніколи не розлучався зі своїм улюбленим собакою. Яким інвазійним захворюванням можуть бути заражені члени експедиції під час контакту із цим собакою, якщо він є джерелом інвазії?

- Теніозом
- Парагонімомом
- + Ехінококозом
- Дикроцеліозом
- Фасціольозом

269. Яйця якого гельмінта потребують ґрунту для розвитку?

- *Opisthorchis felineus*
- *Trichinella spiralis*
- + *Ascaris lumbricoides*
- *Diphyllobothrium latum*
- *Enterobius vermicularis*

270. У пацієнта, який приїхав з Африки, з'явилася кров у сечі. Під час мікроскопії осаду сечі виявлено яйця овальної форми жовтого кольору із шипом на одному з полюсів. Якому гельмінту вони належать?

- *Opisthorchis*
- *Clonorchis*
- *Paragonimus*
- + *Schistosoma*
- *Fasciola*

271. До лікаря звернулися кілька жителів одного села з однаковими симптомами: набряки повік та обличчя, сильний м'язовий біль, висока температура, головний біль. Усі хворі три тижні тому були гостями на весіллі, де страви були приготовані зі свинини. Лікар запідозрив трихінельоз. Який метод допоможе підтвердити діагноз?

- Овогельмінтоскопія
- Аналіз крові
- Аналіз сечі

¹ У БЦТ замість гельмінтів наведені назви гельмінтозів. Крім того, дається відповідь "бругіоз" як неправильна, хоча насправді личинки бругії теж виявляються вночі.

- Аналіз мокроти
- + Імунологічний

272. Чому хворим на теніоз забороняється призначати ліки, що розчиняють проглоти́ди чи викликають блювання, а також маніпуляції, які спричиняють антиперистальтику кишечника (уведення зонда)?

- Перелічені чинники прискорюють розвиток статевозрілої форми гельмінта
- Дані чинники спричиняють аутореінвазію
- Такі дії лікаря призводять до сенсibiliзації організму хворого
- + Наведені чинники сприяють потраплянню яєць у кисле середовище, розчиненню їх оболонок та вивільненню зародка (онкосфери)
- Такі дії лікаря сприяють затримці гельмінта в кишечнику

273. Яка інвазійна стадія *Echinococcus granulosus*?

- Личинка
- Вегетативна форма
- Інкапсульована метацеркарія
- + Яйце
- Церкарія

274. Група шахтарів звернулася до лікаря зі скаргами: схуднення, біль голови, апатія, потемніння в очах, недокрив'я, розлади травлення, свербіж шкіри, явища дерматиту. У фекаліях хворих виявлено яйця овальної форми з тонкою прозорою оболонкою розміром 55–75 мкм × 34–40 мкм. Яким гельмінтом могли бути заражені шахтарі?

- Аскаридою
- + Кривоголовкою
- Гостриком
- Трихінелою
- Волосоголовцем

275. До лікаря звернувся чоловік 35 років зі скаргами на біль у ділянці печінки. Як з'ясувалося, хворий захоплюється риболовлюю й часто вживає недосмажену на вогнищі рибу. У фекаліях хворого виявлено яйця гельмінта 30×15 мкм. Вони були жовтого кольору¹ овальної форми із кришечкою на одному з полюсів. Який гельмінтоз діагностовано у хворого?

- Парагонімо́з
- + Опісторхоз
- Фасціольоз

¹ У "Збірнику завдань..." (питання №170) – "темного кольору". Очевидно, що "темний" – це не колір як такий, а ступінь забарвлення.

- Кишковий шистосомоз
- Дикроцеліоз

276. Назвіть паразита, розвиток фін якого в організмі людини може призвести до сильного головного болю, порушення слуху, вестибулярних розладів, парезів, втрати зору:

- карликовий ціп'як
- + озброєний ціп'як
- неозброєний ціп'як
- щурячий ціп'як
- альвеокок

277. У життєвому циклі паразитів унікальним явищем є вільно-існуюча стадія розвитку. Для якого гельмінта характерне це явище?

- + *Strongyloides stercoralis*
- *Trichocephalus trichiurus*
- *Enterobius vermicularis*
- *Dracunculus medinensis*
- *Taeniarhynchus saginatus*

278. Кардинальною відмінністю альвеокока від ехінокока є форма матки. Яку форму має матка альвеокока?

- + Кулясту
- З дивертикулами
- Розеткоподібну
- З бічними відгалуженнями
- Трубчасту

279. Хворий більше 10 років страждає від набряків нижніх кінцівок зі значним їх збільшенням. У лікарні під час огляду було встановлено гостре порушення відтоку лімфи. Який діагноз був установлений?

- Анкілостомоз
- Дракункульоз
- Лоаоз
- + Вухереріоз
- Онхоцеркоз

280. Під час дегельмінтизації у хворого було знайдено великий кусок гельмінта, що мав сегментоване тіло. Довжина членика перевищує ширину. У центрі членика знаходиться яєчник із трьома часточками. Який це вид гельмінта?

- + *Taenia solium*
- *Schistosoma mansoni*
- *Hymenolepis nana*

- *Paragonimus*
- *Fasciola hepatica*

281. При контакті із собакою людина може заразитися ехінокозом. Вирішальним у діагностиці ехінокозозу в людини є:

- рентгеноскопія
- овогельмінтоскопія
- + імунологічні реакції
- біопсія
- аналіз крові

282. Турист, який перебував в одній із країн Східної Азії, госпіталізований у терапевтичне відділення з підозрою на запалення легень. Під час дослідження мокротиння й фекалій виявлено яйця легеневого сисуна. Через уживання яких продуктів збудник цієї хвороби міг потрапити до організму хворого?

- Сирої води
- Недостатньо термічно обробленої риби
- Сирих овочів і фруктів
- Недостатньо термічно обробленої свинини
- + Термічно необроблених крабів

283. До лікаря звернувся хворий із підозрою на венеричне захворювання, тому що в нього були сильні болі при сечовипусканні й кров у сечі. З анамнезу з'ясувалося, що хворий працював в Індії на рисових полях. Під час дослідження сечі після центрифугування були виявлені яйця гельмінтів із шипиком на задньому полюсі. Яке захворювання діагностоване у хворого?

- Фасціольоз
- Парагоніmoz
- + Більгарціоз
- Опісторхоз
- Дикроцеліоз

284. Під час розтину в печінці померлого було виявлено утворення у вигляді міхура округлої форми із гладенькою поверхнею діаметром 5 см. У його порожнині локалізується велика кількість дрібних міхурців із прозорим безбарвним умістом. Тканина печінки навколо міхура склерозована. Який діагноз найбільш імовірний?

- Опісторхоз
- Альвеококоз
- Цистицеркоз
- + Гідатидний ехінококоз
- Шистосомоз

285. Виберіть типові особливості Плоских черв'яків:

- + порожнина тіла відсутня, простір між органами заповнений паренхімою
- травна система складається із трьох частин з анальним отвором
- нервова система представлена гангліями й нервовими стовбурами
- стать розділена, існує різниця в зовнішній будові між самцями й самками
- яйця всіх гельмінтів потребують води для розвитку

286. У лікарню були прийняті хворі з однієї родини. Клінічні симптоми захворювання: набряки повік і обличчя, лихоманка, еозинофілія, головний біль, біль у м'язах. Захворювання на-стало на 7–10-й день після вживання ковбаси й сала, яке при-слали родичі із Хмельницької області. Яке паразитарне захво-рювання найбільш імовірне?

- Трихоцефальоз¹
- Теніоз
- + Трихінельоз
- Ехінококоз
- Теніаринхоз

287. Один із туристів, що повернулися з подорожі по Південно-Східній Азії, був госпіталізований із підозрою на пневмонію че-рез червоно-коричневе мокротиння з домішками крові, лихо-манку й загальний тяжкий стан. Під час перебування за кор-доном турист часто їв раків та крабів. Під час дослідження мо-кроти й фекалій було знайдено золотисто-коричневі яйця роз-міром 90×60 мікрон. Яка хвороба в пацієнта?

- Ехінококоз
- + Парагонімоз
- Теніоз
- Фасціольоз
- Гіменолепідоз

288. У пацієнта дерматит, розлад шлунково-кишкового тракту, у рідких фекаліях відмічено домішки крові. Був запідозрений гельмінтоз, але під час початкового дослідження фекалій був отриманий негативний результат. Тільки після госпіталізації пацієнта, коли було проведено дослідження в умовах стаціо-нару (аналіз свіжого калу), було знайдено рабдитні личинки. Який діагноз можна поставити?

- Анкілостомідоз
- Трихоцефальоз

¹ Інший варіант відповіді – цистицеркоз.

- Аскаридоз
- Дифілоботріоз
- + Стронгілоїдоз

289. Який проміжний хазяїн знаходиться в життєвому циклі *Wuchereria bancrofti*?

- Гризун
- Собака
- + Комар
- Людина
- Риба

290. При розтині трупа в печінці виявлено понад 200 дрібних гельмінтів розміром 4–13 мм, які мають на передньому кінці тіла два присоски, а на задній частині – два розеткоподібних сім'яники. Який діагноз поставить лікар?

- Фасціольоз
- Парагонімоз
- Клонорхоз
- + Опісторхоз
- Дикроцеліоз

291. Чоловік протягом 3-х років працював в одній з африканських країн. Через місяць після переїзду до України звернувся до офтальмолога зі скаргами на біль в очах, набряки повік, сльозоточивість і тимчасове послаблення зору. Під кон'юнктивою ока були виявлені гельмінти розмірами 30–50 мм, які мали видовжене ниткоподібне тіло. Який найбільш імовірний діагноз?

- Аскаридоз
- Ентеробіоз
- Трихоцефальоз
- + Філяріоз
- Дифілоботріоз

292. Мати виявила в 5-річній доньки на періанальних складках білих "черв'ячків", які викликали в дитини свербіж і неспокій, і доставила їх до лабораторії. Під час огляду лікар побачив білих гельмінтів 0,5–1 см довжиною, ниткоподібної форми із загостреними кінцями, у деяких кінці були закручені. Який найбільш імовірний діагноз?

- Теніоз
- Дифілоботріоз
- Опісторхоз
- + Ентеробіоз

– Аскаридоз

293. У хворого з лихоманкою та висипкою на шкірі після обстеження за допомогою серологічних реакцій поставлений діагноз фасціольоз. Було встановлено, що хворий заразився шляхом споживання сирої води з річки. Яка стадія життєвого циклу фасціоли інвазійна для людини?

- + Адолескарія¹
- Яйце
- Мірацидій
- Метацеркарія
- Фіна²

294. Дівчина 15-ти років була доставлена до лікарні із запаленням червоподібного відростка. Аналіз крові показав ознаки анемії. У фекаліях було виявлено яйця гельмінта, які мають лимоноподібну форму, розмір 50×30 мкм, з "пробочками" на полюсах. Який вид гельмінта паразитує у хворой?

- Анкілостома
- + Волосоголовець
- Ехінокок
- Гострик
- Карликовий ціп'як

295. Шахтар звернувся до лікаря зі скаргами на загальну слабкість, біль у животі, втрату апетиту. При копрологічному дослідженні у свіжих фекаліях знайдено прозорі, безбарвні яйця, які містять 4–8 кулястих бластомерів. Укажіть діагноз.

- Аскаридоз
- Трихоцефальоз
- Трихінельоз
- Ентеробіоз
- + Анкілостомоз

296. До лікаря звернувся хворий зі скаргами на розлади травлення та дефекації, нудоту, болі в епігастральній ділянці, що симулюють виразкову хворобу. На основі проведеної лабораторної діагностики встановлено трихоцефальоз. Хворий міг заразитись при вживанні:

- в'яленої риби
- молочних продуктів
- погано просмаженої яловичини

¹ В одному з варіантів БЦТ тут помилково як правильна написана відповідь "церкарія".

² Інший варіант – цистицерк.

- + брудних овочів і фруктів
- погано просмаженої свинини

297. У людини, що побувала в Індокитаї декілька місяців тому, спостерігається пропасниця, висипка на шкірі, свербіж, запалення лімфатичних вузлів. Який гельмінтоз можна передбачити?

- + бругіоз
- лозоз
- онхоцеркоз
- дирофіляріоз
- теніаринхоз

298. Хоча тривалість життя гостриків усього близько місяця, людина може хворіти на ентеробіоз тривалий час. Це відбувається внаслідок:

- уживання сирі води
- уживання немитих овочів
- заковтування личинок з їжею
- + повторного заковтування яєць із брудних рук
- активного проникнення паразитів крізь шкіру

299. До лікарні потрапив пацієнт, у якого спостерігається лихоманка з ознобом, біль у суглобах, нудота, блювота, пронос, збільшення селезінки. Пацієнт працював у Єгипті на зрошувальних полях. Лікар поставив діагноз шистосомоз. Хто є проміжним хазяїном у циклі розвитку шистосом?

- Риби
- + Молюски
- Раки, краби
- Свині
- Мурашки

300. У хворого спостерігаються розлади травлення й нервової системи, уражена шкіра, алергічна висипка, кашель. Лабораторно виявлені личинки у фекаліях. Яке захворювання можна підозрювати у хворого?

- Аскаридоз
- Теніоз
- Цистицеркоз
- + Стронгілоїдоз
- Гіменолепідоз

301. В одному з районів Полісся для боротьби з гельмінтозом були розроблені профілактичні заходи. Серед них особлива увага зверталася на заборону вживання в їжу зараженого м'-

яса навіть після термічної обробки. Про який гельмінтоз іде мова?

- Теніаринхоз
- Теніоз
- + Трихінельоз
- Ехінококоз
- Альвеококоз

302. Хвора звернулася в лікарню зі скаргами на набряки повік і кон'юнктиви, сильний біль у лівому оці. Під час хірургічного втручання в неї з ока було видалено круглого черв'яка довжиною 60 мм. Було встановлено, що нещодавно вона перебувала в Африці, куди їздила по туристичній путівці. Назвіть імовірного переносника збудника захворювання.

- Комар роду *Mansonia*
- Мошка
- + Гедзь роду *Chrysops*
- Блоха людська
- Москіт

303. Хворий поступив у клініку зі скаргами на біль у грудях, задуху, слабкість та кашель з харкотинням з домішкою крові. З анамнезу відомо, що він декілька місяців перебував у відрядженні на Далекому Сході й часто вживав в їжу раки, краби. Який попередній діагноз?

- + Парагонімоз
- Дифілоботріоз
- Опісторхоз
- Фасціольоз
- Теніоз

304. У хворого з механічною жовтяницею та яскравим проявом алергічних реакцій при додатковому обстеженні у фекаліях виявлені дрібні яйця довжиною 26–30 мкм, асиметричні, що мають кришечку й невеликий горбок на протилежних кінцях. З анамнезу відомо, що хворий, який проживає в Західній Україні, протягом 20 років працює вахтовим робітником у Західному Сибіру. Який діагноз захворювання?

- Фасціольоз
- Дикроцеліоз
- Парагонімоз
- + Опісторхоз
- Нанофієтоз

305. Жінка, яка повернулася з Індії, звернулася до лікарні зі

скаргами на сильний набряк кінцівок, статевих органів, грудей. Лікар при опитуванні хворої виявив, що жінка жила в місцевості з великою кількістю комарів. Під час обстеження виявлено рецидивний лімфаденіт, збільшені вузли середостіння. Для якої групи гельмінтозів характерні вище названі симптоми?

- Трематодози
- + Філяріатози
- Цестодози
- Анкілостомідози
- Шистосомози

306. У хворого, який прибув з Єгипту, є скарги на біль унизу живота, що посилюються під час сечовипускання. При опитуванні виявлено, що він часто купався в річці в жаркий час доби. У сечі хворого були знайдені домішки крові та яйця паразита із шипом. Яке захворювання можна передбачити?

- Опісторхоз
- Дикроцеліоз
- Парагоніmoz
- Фасціольоз
- + Шистосомоз

307. При дегельмінтизації у хворого з кишечника був вигнаний стрічковий черв'як довжиною 3,5 м. Зрілі членики гельмінта нерухомі й мають до 12 бічних гілок матки. У цьому випадку необхідно провести додаткові дослідження хворого, щоб виключити захворювання:

- + Цистицеркоз
- Ехінококоз
- Теніаринхоз
- Дифілоботріоз
- Теніоз

308. На Африканському континенті зареєстровані численні випадки захворювань, викликаних круглими хробаками-філяріями. Переносниками цих гельмінтів є:

- + комарі
- клопи
- мухи цеце
- москіти
- блохи

309. У хворого з підвищеною температурою та висипанням на шкірі після обстеження за допомогою серологічних реакцій

поставлений діагноз "опісторхоз". Яким шляхом він міг заразитися?

- Через брудні руки
- + При вживанні зараженої риби
- При споживанні сирі води з річки, ставка
- При вживанні зараженої печінки
- Через мух

310. При обстеженні хворому поставлений діагноз "метагоніоз". Яка профілактика цього захворювання?

- + Не вживати погано обробленої риби
- Не вживати немитих овочів
- Мити руки
- Не вживати погано обробленої печінки тварин
- Не вживати погано обробленої яловичини

311. При обстеженні в іноземного громадянина виявили нанофієтоз. Яким шляхом він міг заразитися?

- При купанні в річці
- При вживанні в їжу м'яса
- + При вживанні в їжу риби
- Через брудні руки
- При укусах комарів

312. Яка послідовність стадій розвитку трихінели в організмі людини з моменту початку інвазії? 1. Міграція личинок з током лімфи та крові. 2. Попадання інкапсульованих личинок у кишечник. 3. Осідання личинок у поперечно-смугастих м'язах. 4. Перетворення личинок у статевозрілі форми (самців та самок) та запліднення. 5. Утворення капсули навколо личинок у м'язах. 6. Відродження самкою живих личинок.

- 4, 6, 1, 3, 2, 5
- 2, 1, 3, 4, 6, 5
- 1, 2, 3, 4, 5, 6
- 3, 4, 5, 6, 2, 1
- + 2, 4, 6, 1, 3, 5

313. Корейці звикли до незвичної для європейців кулінарної обробки ракоподібних – раків, крабів і креветок вони піддають лише "холодній" обробці, заливаючи їх маринадом. На який трематодоз можуть заразитися люди при вживанні цих страв?

- Фасціольоз
- Дикроцеліоз
- Опісторхоз
- + Парагоніоз

– Шистосомоз кишковий

314. *Іноземна студентка звернулася до уролога зі скаргами на відчуття важкості внизу живота, а також виділення незначної кількості крові наприкінці сечовипускання. При мікроскопії осаду сечі виявлено жовті яйця розміром приблизно 140 мкм, із термінально розташованим шипом. Який діагноз поставить інфекціоніст?*

+ Шистосомоз

– Опісторхоз

– Дикроцеліоз

– Парагоніmoz

– Фасціольоз

315. *Відомо, що при опісторхозі й дифілоботріозі інвазійна стадія знаходиться в рибі, а для лабораторної діагностики використовується овогельмінтоскопія. Однак при дифілоботріозі є симптом, не характерний для опісторхозу. Що це за симптом?*

– Пневмонія

+ Анемія

– Нудота

– Підвищення температури тіла

– М'язові болі

316. *Яка послідовність стадій розвитку аскариди з моменту інвазії людини? 1. Відкладання самкою яєць у кишечнику. 2. Проковтування інвазійного яйця. 3. Міграція личинок по кровоносній системі. 4. Розвиток личинки в яйці, яке знаходиться в ґрунті. 5. Вихід личинки з яйця і її проходження через стінку кишки в кровеносне русло. 6. Проковтування личинок та їх розвиток у кишечнику в статевозрілі форми. 7. Перехід личинок з кровоносної системи в дихальні шляхи та носоглотку.*

– 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

+ 2, 5, 3, 7, 6, 1, 4

– 6, 7, 4, 3, 1, 2, 5

– 2, 5, 3, 7, 6, 4, 1

– 2, 5, 6, 1, 3, 7, 4

317. *Шистосомози – важкі гельмінтозні захворювання, широко поширені в Африці, Азії й Латинській Америці. Яким способом людей заражається шистосомозами?*

– При питті води

– При вживанні в їжу риби

+ При контакті з водою в забруднених водоймах

– При укусі комах

– При вживанні в їжу ракоподібних

318. Журналіст тривалий час працював в Індії. Через якийсь час після приїзду із цієї країни в нього в підшкірній клітковині підколінної ділянки правої кінцівки утворився шнуроподібний валик, на кінці якого сформувався міхур, заповнений некротичними масами. Який гельмінтоз можна запідозрити у хворого?

- + Дракункульоз
- Трихінельоз
- Аскаридоз
- Ентеробіоз
- Опісторхоз

319. Людина, перебуваючи в Африці, помітила, що в неї з'явилася кров у сечі. Під час проведення лабораторного дослідження денної сечі були виявлені яйця овальної форми, жовтого кольору, із шипом на одному з полюсів. Якому гельмінту вони належать?

- Аскариді людській
- + Шистосомі урогенітальній
- Гострику
- Трихінелі
- Печінковому сисуну

320. Під час розтину тіла померлої людини патологоанатом у тканинах головного мозку виявив личинок. Було встановлено, що вони належать одному з перелічених нижче гельмінтів. Укажіть його:

- Ціп'як неозброєний
- Печінковий сисун
- Легеневий сисун
- Котячий сисун
- + Ціп'як озброєний

321. Зараження людини деякими гельмінтозами може відбуватися через шкірні покриви. Який з указаних гельмінтів може проникати в організм людини через шкіру?

- Аскарида людська
- Гострик
- Ціп'як озброєний
- Ціп'як неозброєний
- + Анкілостома

322. Опісторхоз – хвороба, що спричинюється котячим (сибірським) сисуном. У хворого був виявлений опісторхоз. Яким чи-

ном збудник потрапив в організм хворого?

- При вживанні в їжу сирого або недостатньо термічно обробленого м'яса великої рогатої худоби
- + При вживанні в їжу сирої або в'яленої риби
- При питті сирої води з відкритих водоймищ
- При вживанні в їжу немитих овочів
- При контакті з хворою кішкою

323. *Сисунів відносять до типу Плоскі черв'яки. Усі сисуни – паразитичні організми. Хвороби, що викликаються ними, мають загальну назву:*

- Філяріатози
- Цестодози
- Нематодози
- + Трематодози
- Протозоози¹

324. *Потрапляння гельмінтів в організм людини може здійснюватись різними шляхами. Який з перерахованих гельмінтозів спричинюють личинки паразита, що активно проникають у тіло людини?*

- Дракункульоз
- + Урогенітальний шистосомоз
- Трихоцефальоз
- Ентеробіоз
- Дикроцеліоз

325. *Переважає більшість сисунів мають складний життєвий цикл, частина якого проходить у воді. У якого представника класу Сисуни життєвий цикл не пов'язаний з водоймою?*

- У легеневого сисуна
- У котячого сисуна
- + У ланцетоподібного сисуна
- У печінкового сисуна
- У шистосоми урогенітальної

326. *Жінка скаржиться на головний біль, біль у м'язах при ковтанні, жуванні та обертанні очей, слабкість, підвищену температуру, набряк повік і обличчя. За 1,5–2 місяці до появи цих симптомів жінка споживала свинину, яка не пройшла ветеринарно-санітарної експертизи. Який гельмінт викликає вказані симптоми в людини?*

- Аскарида людська

¹ У БЦТ помилково написано "протозоозози" (такого слова не існує).

- + Трихінела
- Вугриця кишкова
- Некатор
- Кривоголовка дванадцятипала

327. У пацієнта виявлено кишкову непрохідність, поганий апетит, нудоту, блювоту. На підставі проведеної лабораторної діагностики встановлено дифілоботріоз. Зараження відбулось через уживання:

- Крабів та раків
- Яєць
- Яловичини
- + Риби
- Свинини

328. Дівчинка-підліток скаржиться на загальну слабкість, розлади травлення, проноси. При копрологічному дослідженні виявлено зрілі членики, в яких матка має 7–12 бічних відгалужень. Установіть діагноз.

- + Теніоз
- Теніаринхоз
- Дифілоботріоз
- Ехінококоз
- Гіменолепідоз

329. При копрологічному обстеженні у фекаліях хворої знайдено яйця дрібних розмірів із кришечкою. З анамнезу відомо, що жінка часто вживає рибні страви. На підставі лабораторних досліджень установіть, який гельмінт паразитує в жінки.

- + Котячий сисун
- Кров'яний сисун
- Легеневий сисун
- Печінковий сисун
- Ланцетоподібний сисун

330. У дитини скарги на головний біль, розлади травлення, загальну слабкість, швидку втомлюваність. Під час обстеження у фекаліях виявлені безбарвні, еліпсоїдної форми яйця з ниткоподібними придатками на полюсах. Такі ознаки яєць характерні для:

- Озброєного ціп'яка
- Неозброєного ціп'яка
- + Карликового ціп'яка
- Широкого стьожака
- Ехінокока

331. До клініки потрапив хворий з ознаками спазматичної кишкової непрохідності, яка викликана гельмінтами. Назвіть представника класу власне круглих черв'яків, навіть один екземпляр якого в кишечнику людини здатний викликати такий тяжкий стан хворого.

- Кривоголовка дванадцятипала
- + Аскарида людська
- Волосоголовець людський
- Вугриця кишкова
- Гострик

332. На стихійному ринку жінка купила печінку великої рогатої худоби та не помітила, що вона вражена печінковим сисуном. Господиня трохи піджарила печінку й подала її до столу. Чи можуть члени сім'ї захворіти на фасціольоз?

- Захворіють ті, хто проковтнув запліднені яйця
- Захворіють усі члени сім'ї
- Захворіють ті, хто з'їв статевозрілих особин
- + Такої ймовірності немає
- Захворіють ті, хто з'їв личинок сисуна¹

333. В останній час в Україні все частіше трапляються захворювання, що викликані круглими черв'яками – філяріями. До лікаря звернулася пацієнтка, у якої спостерігалася підшкірна й внутрішньоочна міграція дорослих гельмінтів. Вони були видалені хірургічним способом. Яким шляхом відбулося зараження цим паразитом?

- + Трансмисивним
- Аліментарним
- Контактним
- Контамінаційним
- Перкутанним

334. У сезон дозрівання й збору полуниці вся сім'я захворіла на пневмонію, яка супроводжувалася болем у грудній клітці, шкірним свербіжем, підвищенням температури. У харкотинні хворих були знайдені личинки паразита. Укажіть збудника захворювання.

- *Enterobius vermicularis*
- *Dracunculus medinensis*
- + *Ascaris lumbricoides*
- *Trichocephalus trichiurus*

¹ У БЦТ – "Захворіють ті, що з'їли шматки погано термічно обробленої печінки". Оскільки цей варіант передбачає поїдання і яєць, і статевозрілих особин, ми його замінили.

– *Fasciola hepatica*

335. При дегельмінтизації у хворого виявлені довгі фрагменти гельмінта, що має членисту будову. Зрілі членики прямокутної форми 30 на 12 мм, матка закритого типу у вигляді стовбура, від якого відходять 17–35 бічних відгалужень. Визначте вид гельмінта.

- Альвеокок
- + Ціп'як неозброєний
- Ехінокок
- Ціп'як карликовий
- Ціп'як озброєний

336. Географічне поширення опісторхозу співпадає з ареалом прісноводного моллюска, який є проміжним хазяїном цієї трематоди. Який це моллюск?

- + *Bithynia*
- *Galba*
- *Zebrina*
- *Melania*
- *Bulinus*

337. При обстеженні в іноземного громадянина виявили лоаоз. Яким шляхом він міг заразитися?

- При купанні в річці
- При вживанні в їжу риби
- Через брудні руки
- + При укусах гедзів
- При укусах комарів

338. Анкілостомідоз – важке захворювання, що супроводжується виснаженням, анемією, дисфункцією кишечника, явищем дерматиту. Який контингент населення найбільш підданий зараженню цим гельмінтозом?

- Медичні працівники
- Працівники м'ясокомбінатів
- + Шахтарі
- Мисливці
- Працівники свиноферм

339. Хворий більше 10 років страждав елефантіазом – слоновою хворобою, викликаною вухереріозом. У який час доби у хворого була взята кров для аналізу з метою точної постановки діагнозу?

- Уранці
- Удень

- Увечері
- + Уночі
- Час не має значення

340. Личинка якого гельмінта мігрує з током крові у печінку, серце, легені?

- + *Ascaris lumbricoides*
- *Alveococcus multilocularis*
- *Echinococcus granulosus*
- *Taenia solium*
- *Taeniarrhynchus saginatus*

341. До лікаря звернувся пацієнт зі скаргами на підвищення температури, біль у правому підребер'ї. Пацієнт захоплюється риболовлюю та часто вживає в'ялену рибу. Хто з перелічених паразитів міг спричинити захворювання?

- *Fasciola hepatica*
- + *Opisthorchis felinus*
- *Dicrocoelium lanceatum*
- *Paragonimus westermani*
- *Clonorchis sinensis*

342. У пацієнта, який кілька років працював у Китаї, спостерігаються прояви хронічного гепатиту та панкреатиту з періодичними загостреннями. Хто з паразитів міг спричинити захворювання?

- *Opisthorchis felinus*
- *Fasciola hepatica*
- *Dicrocoelium lanceatum*
- + *Clonorchis sinensis*
- *Paragonimus westermani*

343. При дегельмінтизації хворого виділився гельмінт довжиною до 2-х метрів. Тіло гельмінта членисте, білого кольору, довжина члеників перевищує ширину. Виявлена маленька голівка, на якій є чотири присоски та гачки. Визначте вид гельмінта.

- Ехінокок
- Ціп'як карликовий
- Ціп'як неозброєний
- + Ціп'як озброєний
- Альвеокок

344. Хворий звернувся зі скаргою на загальну слабкість, головний біль, нудоту, рідкі випорожнення з домішкою слизу й крові. При мікроскопії фекалій були виявлені бочкоподібні яйця

гельмінта. Поставте попередній діагноз.

- Анкілостомоз
- + Трихоцефальоз
- Ентеробіоз
- Аскаридоз
- Некатороз

345. До лікарні надійшов хворий зі скаргами на головний біль, біль у м'язах під час руху, слабкість, температуру, набряк повік і обличчя. Лікар пов'язує цей стан з уживанням свинини, купленої в приватних осіб. Який попередній діагноз може поставити лікар?

- Фасціольоз
- Опісторхоз
- + Трихінельоз
- Теніоз
- Теніаринхоз

346. У людини подразнення шкіри – свербіж, висипання, депігментація, збільшені лімфовузли. В оці знайдені філярії. Установлений діагноз – онхоцеркоз. Які компоненти гнусу могли стати переносниками філярій роду *Onchocerca*?

- Гедзі
- Комарі
- Москіти
- Мокреці
- + Мошки

347. Під час мікроскопічного дослідження зіскрібка слизової оболонки ануса дитини було знайдено асиметричні безбарвні яйця. Якому гельмінту належать ці яйця?

- *Ancylostoma duodenale*
- *Ascaris lumbricoides*
- + *Enterobius vermicularis*
- *Trichocephalus trichiurus*
- *Hymenolepis nana*

Питання із БЦТ, які не увійшли до основного тексту

Питання. Які заходи особистої профілактики ви порекомендуєте людям, що працюють в осередку фасціольозу? Варіанти відповідей: а) не купатися у відкритих водоймах; б) не вживати погано проварену печінку тварин; в) не їсти термічно не оброблену рибу; г) мити руки перед їдою; д) не їсти немиті овочі. Який тут правильний варіант, не було визначено. Очевидно, правильних варіантів тут два: **а**, тому що при купанні в рот може потрапити адолескарія, і також **д**, якщо овочі поливали водою зі ставка. Але тестові завдання "Кроку" передбачають лише одну правильну відповідь.

Питання. У декількох дітей в одному класі виявлено трихоцефальоз. Яку профілактичну роботу треба провести, щоб інші діти не захворіли? Варіанти відповідей: а) не треба ніяких заходів; б) провести запобіжні щеплення; в) провести санітарно-просвітницьку роботу; г) ізолювати і провести лікування хворих; д) провести лікування хворих дітей. Пропонується варіант **в** як правильний. Але ж незрозуміло, чому не треба лікувати хворих (відповідь **д**), які можуть усе ж таки не дотримуватися правил особистої гігієни, не звертаючи уваги на санпросвітроботу, і яйця можуть поширюватися та згодом (після дозрівання) потрапити до інших людей. Тобто правильних відповідей дві.

Питання. У сім'ї виявили дитину, хвору на гельмінтоз. Члени родини занепокоєні можливістю зараження інших двох дітей. Який з указаних гельмінтозів може бути небезпечним щодо членів сім'ї? Варіанти відповідей: а) гіменолепідоз; б) аскаридоз; в) трихоцефальоз; г) трихінельоз; д) стронгілоїдоз. Хоча варіант **а** пропонується як правильний, насправді дитина з аскаридозом теж може бути небезпечна, якщо виділені нею яйця аскариди дозріють в середовищі до інвазійного стану. Те саме може стосуватися й трихоцефальозу.

Питання. При дегельмінтизації у хворого були виділені круглі черв'яки до 4 см у довжину, що мають характерну форму бича; задня частина тіла самців спіралью закручена. Заходом профілактики проти зараження цим гельмінтом буде: а) ретельно мити овочі й фрукти; б) термічна обробка свинини; в) термічна обробка яловичини; г) кип'ятіння сирієї води; д) прасувати постільну білизну гарячою праскою. Автори мають на увазі трихоцефальоз і пропонують лише варіант **а** як правильний, але варіант **г** теж підходить.

Питання. Відомі випадки, коли хвора на гельмінтоз людина може слугувати джерелом повторного зараження самої себе збудником тієї ж хвороби. При якому гельмінтозі це можливо? Варіанти відповідей: а) трихоцефальоз; б) аскаридоз; в) теніаринхоз; г) дракункульоз д) ентеробіоз. Хоча як правильний пропонується лише варіант **д**, насправді можна бути джерелом аскаридозу й трихоцефальозу, і заразитися яйцями, що вийшли з калом, що правда, через достатньо довгий час, коли вони дозріють.

Питання. Велике значення в діагностиці гельмінтозів мають лабораторні методи. Одним з основних методів є овогельмінтоскопія. У чому вона полягає? Варіанти відповідей: а) діагностика гельмінтозів на підставі знаходження яєць різних гельмінтів при копрологічних дослідженнях, а також у сечі й харкотинні; б) діагностика гельмінтозів за клінічними даними; в) діагностика гельмінтозів за результатами лабораторних досліджень; г) вивчення методів незаражування навколишнього середовища; д) діагностика гельмінтозів за результатами аналізів. Очевидно, що правильна відповідь **а** є також складовою відповідей **в** і **д**. Дуже цікаво, хто був автором цього питання?

ЧЛЕНИСТОНОГІ

348. Які характерні особливості членистоногих?

- Видільна система складається із протонефридів
- + Хітинове покриття є зовнішнім скелетом
- Кровоносна система відсутня
- Дихальна система відсутня
- Вони мають несегментоване циліндричне тіло

349. Було госпіталізовано хворого з високою температурою та великою кількістю малесеньких ран на тілі. У згинах його одягу було знайдено вошей. Яку хворобу можна запідозрити в пацієнта?

- Туляремію
- Коросту
- Малярію
- + Епідемічний висипний тиф
- Чуму

350. Геолог, який перебуває в осередку тайгового енцефаліту, знайшов у себе на тілі маленьку істоту з типу Членистоногих. Хто може бути небезпечним як переносник енцефаліту?

- + Імаго іксодового кліща
- Одежна (платтяна) воша
- Блощиця
- Чорний тарган
- Імаго гамазоїдного кліща

351. У селищі від сибірки здохли дві корови, а через тиждень захворіла одна дитина 14 років. Яким найбільш імовірним шляхом вона заразилася?

- Через контакт із собакою, який охороняв стадо
- Через їжу, забруднену кімнатними та падальними мухами
- Через укуси собачої блохи
- Через укуси вошей
- + Через укуси мухи-жигалки

352. У приміщенні виявлено дрібні (2–3 мм), сплющені латерально, кровосисні комахи, які стрибають. Їхні червоподібні личинки розвиваються в щілинах підлоги. Збудники якого захворювання людини ймовірноше за все можуть бути виявлені в травній системі цих комах?

- Гельмінтозів
- Сонної хвороби
- + Чуми
- Хвороби Шагаса

– Поворотного тифу

353. До лікаря звернувся пацієнт зі скаргами на свербіж між пальцями рук і на животі, який посилюється вночі. Під час огляду на шкірі виявлено тоненькі смужки сірого кольору й висип. Який збудник міг спричинити такі симптоми?

- *Ixodes ricinus*
- *Ornithodoros papillipes*
- + *Sarcoptes scabiei*
- *Dermacentor pictus*
- *Ixodes persulcatus*

354. У робітника тваринницької ферми на голові – велика рана з некротичною тканиною. При обробці рани витягнули червоподібних личинок розміром 1 мм. Яке захворювання можна діагностувати?

- + Міаз
- Демодекоз
- Фтириаз
- Коросту
- Висипний тиф

355. Пацієнт скаржиться на сильний свербіж. На тілі – розчоси, маленькі рани. У відрядженні не міняв білизну, у її швах знайдені білуваті комахи, що мають три пари кінцівок із кігтикками, тіло сплющено зі спини. Визначте вид паразита:

- коростяний свербун
- блошиця
- + одержна воша
- людська блоха
- вольфартова муха

356. В Африці серед сезонних робітників зареєстровані ураження очного яблука, що викликаються круглими черв'яками з роду *Onchocerca*. Проти представників якого роду двокрилих необхідно проводити в цьому випадку знищувальні заходи?

- *Anopheles*
- *Phlebotomus*
- *Pediculus*
- *Pulex*
- + *Simulium*

357. Зараження людини епідемічним висипним тифом відбувається:

- при укусі кліща зі слиною
- при укусі вошей зі слиною

- при укусі блощиці зі слиною
- + при втиранні фекалій вошей у місце укусу
- при укусі комара зі слиною

358. Жінка звернулася до лікаря зі скаргами на нагноєння на волосистій частині голови, нестерпні болі в очних яблуках. З анамнезу з'ясувалося, що жінка працювала в полі, де літали мухи з темними цятками на черевці; деякі з них заповзали в ніс і вуха під час сну. Личинки якої мухи могли викликати це захворювання?

- + Вольфартової мухи
- Жигалки осінньої
- Сліпня
- Мухи цеце
- М'ясної мухи

359. У крові людини, на якій паразитують лобкові воші, було знайдено спірохет – збудників поворотного тифу. Фахівець стверджує, що цей вид вошей не має відношення до зараження людини поворотним тифом, тому що:

- збудники цієї хвороби передаються лише одержною вошею
- + збудники цієї хвороби передаються одержною або головною вошами
- збудники цієї хвороби передаються лише головною вошею
- збудники цієї хвороби поширюються лише механічними переносниками
- це хвороба "брудних рук"

360. До лікаря звернувся пацієнт із приводу сильного свербіжу шкіри, особливо між пальцями рук, унизу живота. На шкірі хворого лікар помітив звивисті ходи білуватого кольору із крапліннями на кінцях. Про яке захворювання свідчать ці дані?

- Дерматотропний лейшманіоз¹
- Педикульоз
- + Коросту²
- Міаз
- Демодекоз

361. Яке медичне значення має поцілунковий клоп *Triatoma*?

- Переносник чуми
- Переносник висипного тифу
- + Переносник американського трипаносомозу
- Переносник поворотного тифу

¹ У "Збірнику завдань..." (питання №194) тут "токсоплазмоз", а в БЦТ – дерматотропний лейшманіоз.

² У БЦТ тут – "скабієс" (краще писати "скабіоз").

– Слина отрутна, укуси болючі, не є переносником хвороб

362. Дитячий садок улітку виїхав на дачу. Над вікнами спальних кімнат було багато гнізд птахів. Через деякий час діти почали скаржитися на свербіж. Під час огляду на тілі дитлахів виявили великі яскраво-червоні плями, а на білизні – краплі крові. Які комахи покусали дітей?

- + Клопи
- Комарі
- Таргани
- Москіти
- Павуки

363. У деяких регіонах світу поширилися випадки захворювання на малярію. Які комахи є біологічними переносниками збудника цієї інвазії?

- Мошки роду *Simulium*
- Москіти роду *Phlebotomus*
- Комарі роду *Culex*
- + Комарі роду *Anopheles*
- Комарі роду *Aedes*

364. У хворого, який страждає вуграми й запальними змінами шкіри обличчя, під час мікроскопії матеріалу з осередків ураження виявлено живі членистоногі кулястої форми з 4 парами вкорочених кінцівок. Причиною такого стану може бути:

- + короста
- алергія
- міаз
- дерматит
- педикульоз

365. Які членистоногі є отруйними для людини?

- *Stomoxys calcitrans*
- *Dermacentor pictus*
- + Чорна вдова
- Сольпуги
- *Ixodes ricinus*

366. Під час обстеження хворого встановлено діагноз: кліщовий поворотний тиф. Яким шляхом міг заразитися хворий?

- Через укус коростяного свербуна
- Через укус тайгового кліща
- Через укус собачого кліща
- Через укус гамазоїдного кліща
- + Через укус селищного кліща

367. Під час медичного огляду в деяких юнаків під пахвами та на лобку було виявлено комах розміром 1–1,5 мм сірого кольору з коротким широким тілом, укритим волосками. Як вони називаються?

- *Pulex irritans*
- + *Phthirus pubis*
- *Cimex lectularius*
- *Sarcoptes scabiei*
- *Pediculus humanus capitis*

368. Кімнатна муха має велике епідеміологічне значення в поширенні кишкових захворювань (черевного тифу, холери, дизентерії). Це пов'язане з тим, що:

- + місцем відкладання яєць мух є гниючі субстрати, фекалії людини, перегній
- самиця мухи за один раз відкладає до 160 яєць
- ротовий апарат кімнатної мухи лижучо-сисний
- мухи, що вийшли з лялечок, проходять крізь шар сміття товщиною до 30 см
- личинка теплолюбна, вона мігрує туди, де температура 40–46°C

369. У лікарню госпіталізований хворий із високою температурою, маренням, розчосами на голові. На голові виявлено комахи сірого кольору довжиною 3 мм зі сплюснутим тілом і трьома парами кінцівок. Причиною такого стану може бути:

- короста
- міаз
- + педикульоз
- демодекоз
- алергія

370. Під час розчищення лісу робітники, коли викорчувували пні, зруйнували гнізда гризунів. Звідти виповзли кліщі й під час відпочинку напали на декількох робітників. Незабаром ті захворіли. Збудників яких захворювань можуть передавати ці кліщі?

- Чуми
- + Ендемічного висипного тифу
- Сибірки
- Епідемічного поворотного тифу
- Корости

371. До лікарні потрапив хворий, який довгий час перебував у відрядженні в Бразилії. У препаратах крові та спинномозкової рідини були виявлені трипаносоми. Яке членистоноге могло

заразити його цим паразитом?

- Мошка
- Муха цеце
- Комар
- + Поцілунковий клоп
- Блоха

372. У Криму трапляється лихоманка папатачі (протягом 2–5 днів спостерігаються температура 40°, болі в м'язах, суглобах і очах, головний біль, зміна кількості клітин крові). Які комахи переносять захворювання?

- Мошки
- Сліпні
- Комарі
- + Москіти
- Кімнатні й падальні мухи

373. Під час обстеження хворого встановлено діагноз: весняно-літній енцефаліт. Яким шляхом міг заразитися хворий?

- Через укуси малярійного комара
- Через укуси селищного кліща
- Через укуси москіти
- + Через укуси собачого кліща
- Через укуси коростяного свербуна

374. Які комахи спроможні поширювати шкірний та вісцеральний лейшманіози?

- + Москіти роду *Phlebotomus*
- Комарі роду *Anopheles*
- Мошки роду *Simulium*
- Мокреці родини *Ceratopogonidae*
- Гедзі родини *Tabanidae*

375. До лабораторії звернувся чоловік 40 років, який мешкає в глинобитному будинку. У щілинах помешкання він знайшов членистоногого з овальним видовженим тілом, з дещо загостреним переднім кінцем, темно-сірого кольору. Його ротові органи лежать у заглибленні на черевній поверхні. Він має 4 пари ходильних ніг, на рівні першої пари яких розміщений статевий отвір. Про якого кліща йдеться?

- *Ixodes persulcatus*
- *Ixodes ricinus*
- *Sarcoptes scabiei*
- + *Ornithodoros papillipes*
- *Dermacentor nuttali*

376. На волосистій частині голови хворого лікар приймального відділення виявив членистоногих сірого кольору довжиною 3 мм із трьома парами кінцівок та глибокими вирізками по боках тіла. Які членистоногі виявлені у хворого?

- *Pulex irritans*
- + *Pediculus humanus capitis*
- *Cimex lectularius*
- *Sarcoptes scabiei*
- *Demodex folliculorum*

377. У лабораторіях науково-дослідного інституту внаслідок недостатньої дезінфекції дослідних матеріалів ектопаразитів людини залишилися живими певні стадії їх розвитку. Які стадії перелічених членистоногих становлять епідеміологічну небезпеку?

- Гниди платтяної воші
- Яйця коростяного кліща
- + Яйця собачого кліща
- Гниди лобкової воші
- Личинки щурячої блохи

378. Пацієнт, що прийшов на прийом, скаржиться на свербіж між пальцями. Лікар поставив діагноз – скабієз. Яке членистоноге може спричиняти це захворювання?

- Собачий кліщ
- Тайговий кліщ
- Дермацентор
- + Коростяний свербун
- Селищний кліщ

379. На волосистій частині голови пацієнта лікар виявив пошкодження тканин з локальними місцями нагноєння та діагностував міаз. Цю інвазію викликають личинки наступної комахи:

- триатомового клопа
- жигалки осінньої
- + вольфартової мухи
- мухи цеце¹
- малярійного комара

380. Під час огляду на тілі хворого виявлено плями блакитного кольору зі сталевим відтінком та сліди розчухування в паховій ділянці. З волосся лобкової ділянки були зняті членистоногі розміром 1–1,5 мм. Їхнє тіло коротке, сплюснуте в дорсовен-

¹ Інший варіант відповіді – москіта.

тральному напрямку, із трьома парами кінцівок. Визначте вид паразита:

- + лобкова воша
- коростяний свербун
- одержна воша
- головна воша
- блоха

381. Дитина поскаржилася на свербіж потиличної та скроневих ділянок голови. Під час огляду її голови лікар виявив поверхневі виразки внаслідок розчухування і гниди білого кольору на волоссі. Який представник членистоногих паразитує в дитини?

- + Воша головна
- Блоха людська
- Воша одержна
- Муха вольфартова
- Воша лобкова

382. Серед членистоногих є механічні, специфічні переносники збудників хвороб, а також збудники хвороб. Членистоногим збудником захворювання людини є:

- собачий кліщ
- тайговий кліщ
- дермацентор
- селищний кліщ
- + коростяний свербун

383. У вошей спірохети й рикетсії накопичуються в різних частинах тіла. Як відбувається зараження людини поворотним тифом¹?

- + При розчавленні вошей і втиранні в місце укусу їхньої гемолімфи
- При укусі вошей з їхньою слиною
- При втиранні фекалій у місця розчосів
- При потраплянні збудників у кров через слизові оболонки носа
- При потраплянні збудників у кров через кон'юнктиву очей

384. Який з перелічених кліщів здатний переносити збудників туляремії?

- Тайговий кліщ
- Селищний кліщ
- Коростяний кліщ
- + Собачий кліщ

¹ У БЦТ питання закінчується так: "висипним і поворотним тифами?" Але ж способи зараження висипним і поворотним тифами децю відрізняються (третя відповідь є правильною для висипного тифу), тому ми питання змінили.

– Залозниця вугрова

385. До дерматолога звернувся хворий зі скаргами на появу гноячків на шкірі обличчя та шиї. Під час лабораторного аналізу вмісту гнійних фолікулів виявлено рухомих паразитичних павукоподібних. Яка тварина спричинила це захворювання?

+ Залозниця вугрова

– Коростяний свербун

– Блоха людська

– Блощиця

– Вольфартова муха

386. У студента, який повернувся з Туркменії, на обличчі з'явилася багряна папула, яка через 10 днів перетворилася у виразку. У хворого виявлено шкірний лейшманіоз. Який представник членистоногих є переносником збудника даного захворювання?

– Муха вольфартова

+ Москіт

– Муха цеце

– Комар малярійний

– Блоха людська

387. Хатня муха потрапила до лікарняного кабінету. Збудників яких захворювань вона може передати механічно?

+ Холери, дизентерії, черевного тифу

– Поворотного тифу

– Висипного тифу

– Енцефаліту

– Лейшманіозу

388. Гризуни є резервуаром збудників лейшманіозів – природно-осередкових захворювань, які переносяться трансмісивним шляхом. Якщо людина потрапила в осередок лейшманіозу, то їй необхідно уникати укусів:

– бліх

+ москітів

– кліщів

– комарів

– кровосисних мух

389. У міську поліклініку госпіталізований бож із ранами в ділянці голови. Під час обробки рани були виявлені личинки комах. Назвіть комаху, личинки якої паразитують на тілі людей:

– комар

– блоха

- воша
- + вольфартова муха
- москіт

390. У лабораторіях рикетсіозів із метою вивчення біології збудника висипного тифу використовують добровольців – донорів-годувальників вошей. Живлення вошей, заражених збудником висипного тифу, здійснюється через спеціальну сітку, у комірці якої садять вошей. Прикладаючи сітку до стегна донора, вошам дають можливість живитися його кров'ю, однак зараження людини висипним тифом при цьому не відбувається. Це пояснюється:

- резистентністю донора
- відсутністю інвазійної стадії збудника
- + відсутністю механізму зараження – втирання фекалій у пошкоджену шкіру
- відсутністю достатньої кількості збудника
- різною антигенною структурою збудника й донора

391. Засмічені, не прибрані підвали й горища часто бувають місцями перебування бездомних котів. Після відвідування такого приміщення дівчина відчула багато укусів і нестерпне свербіння ніг. Годувальником яких членистоногих стала дівчина?

- + Бліх
- Вошей
- Кліщів
- Комарів
- Клопів

392. Під час профілактичного огляду школярів лікар виявив на голові кількох учнів одного класу білі блискучі яйця, що щільно приклеєні до волосся. Який представник є збудником даної хвороби?

- + Воша головна
- Блоха людська
- Воша лобкова
- Блощиця
- Муха хатня

393. У хворого, який страждає на вугри та запальні зміни шкіри обличчя, при мікроскопії матеріалу з осередків ураження виявлені живі членистоногі розміром 0,2–0,5 мм. Вони мають витягнуту червоподібну форму, чотири пари коротких кінцівок, розміщених у середній частині тіла. Виявлені членистоногі виликають:

- шкірний міаз
- фтиріаз
- + демодекоз
- педикульоз
- коросту

394. Які з членистоногих живляться кров'ю?

- + Кліщі *Ixodidae*
- *Sarcoptes scabiei*
- Скорпіони
- Кімнатні мухи
- Павуки

395. Пацієнт із підозрою на епідемічний висипний тиф був госпіталізований. У його квартирі були знайдені деякі павукоподібні та комахи. Хто з них може бути носієм збудника епідемічного тифу?

- Клопи
- Павуки
- Таргани
- Кімнатні мухи
- + Воші

396. Під час обстеження пацієнта, що мешкав у Середній Азії, був установлений діагноз – кліщовий поворотний тиф. Збудник цієї хвороби міг потрапити до організму хворого через укуси:

- собачого кліща
- + селищного кліща
- дермацентора
- тайгового кліща
- малярійного комара

397. Відпочиваючи на дачі, хлопчик знайшов павука з наступними морфологічними особливостями: довжина – 2 см, кулясте черевце чорного кольору, на спинному боці якого видно червоні плямочки у два ряди, чотири пари членистих кінцівок вкриті дрібними чорними волосками. Визначте дане членистоноге:

- фаланга
- + каракурт
- скорпіон
- кліщ
- тарантул

398. До лікаря звернувся хворий із приводу болю в животі, блювоти, порушення випорожнення. Лікар поставив діагноз

кишковий міаз, який виникає в разі попадання в кишечник личинок кімнатної та домашньої мух. Як відбувається зараження кишковим міазом?

- + При недотриманні правил зберігання продуктів харчування
- При споживанні сирі води
- При споживанні недостатньо прожареної риби
- При використанні в їжу свіжопосоленої ікри
- При недотриманні правил особистої гігієни

399. *Паразитолог М. І. Латишев уперше здійснив удачу спробу експериментального вирішення питання щодо переносників збудників інфекційних хвороб у Середній Азії. Він добровільно нагодував на собі декількох селищних кліщів, що були зібрані в домі, де перебували хворі на інфекційні хвороби люди. На яке захворювання заразився сміливий дослідник?*

- Кліщовий висипний тиф
- Японський енцефаліт
- + Кліщовий поворотний тиф
- Весняно-літній енцефаліт
- Сибірку

400. *У юнака з'явилися гнійні вугри на обличчі, шкіра стала зморшкуватою, гіперемійованою, випадають брови й вії. Лікар поставив діагноз демодекоз (залознична короста). Яка профілактика цього захворювання?*

- Захист від укусів кліщів
- Застосування репелентів
- + Дотримання правил особистої гігієни
- Обробка приміщень інсектицидами
- Ретельна перевірка донорської крові при гемотрансфузії

401. *У регіоні, де пройшло стихійне лихо (цунамі), виникла загроза спалаху чуми. З якими членистоногими пов'язана ця епідемія?*

- Воша головна
- Муха хатня
- Воша одяжна
- Москіт
- + Блоха людська

402. *У чоловіка, який повернувся з весняної дослідницької експедиції, спостерігається слабкість, нудота, порушення сну, підвищення температури тіла, ознаки паралічу м'язів шиї й плечового поясу. При лабораторній діагностиці встановлено діагноз – весняно-літній енцефаліт. Який шлях зараження хворо-*

го?

- + Трансмисивний
- Перкутанний
- Пероральний
- Статевий
- Контактно-побутовий

403. Серед кліщів є збудники інвазійних хвороб. Яка з наведених нижче хвороб спричинюється представником кліщів?

- Тайговий енцефаліт
- Туляремія
- Кліщовий висипний тиф
- + Короста
- Бруцельоз

404. Серед представників родини Справжні мухи є механічні й біологічні переносники збудників хвороб. Біологічним переносником збудника інвазійної хвороби є:

- + муха цеце
- синя м'ясна муха
- жигалка осіння
- муха хатня
- вольфартова муха

405. Серед комах є такі, які можуть паразитувати або на імагінальній, або на личинковій стадії розвитку. Яка з комах паразитує на личинковій стадії?

- Малярійний комар
- Москіт
- Муха цеце
- Осіння жигалка
- + Вольфартова муха

406. У хворого відкрита рана обличчя з підритими краями, спостерігається некроз тканин з поступовим частковим гангренозним процесом, що майже доходить до кісткової тканини. У рані при детальному обстеженні виявлені живі личинки. Хворому поставлений діагноз – тканинний міаз. Личинки яких двокрилих викликали цю хворобу?

- *Glossina palpalis*
- *Musca domestica*
- + *Wohlfahrtia magnifica*
- *Phlebotomus papatasi*
- *Stomoxys calcitrans*

407. Під час експедиції до Середньої Азії студенти виявили без-

хребетну тварину завдовжки 7 см. Тіло поділяється на голово-груди з 4 парами ходильних ніжок і сегментоване черевце. В останньому хвостовому сегменті є отруйна залоза, що відкривається на кінці жала. Тварина є нічним хижаком і отруйною для людини. Ця тварина належить до ряду:

- павуки (*Aranei*)
- кліщі (*Acarina*)
- сольпуги (*Solifugae*)
- + скорпіони (*Scorpiones*)
- блохи (*Siphonaptera*)

408. У лікарню м. Владивостока звернувся пенсіонер, який не бував у тайзі, а часто працював у себе на дачі. Укус кліща заперечував, вакцинований не був. Хворим себе вважав з часу, коли в нього з'явилися головні болі, висока температура, явища лівобічного геміпарезу. Звернувся за допомогою на 10-й день захворювання. При огляді тіла хворого лікар помітив еритему під пахвами біля 5 см у діаметрі зі слідом укусу. Який діагноз найбільш імовірний?

- Демодекоз
- + Тайговий кліщовий енцефаліт
- Короста
- Малярія
- Трипаносомоз

409. Під пахвами в людини виявлені дрібні (1–1,5 мм), сплюснені в спинно-черевному напрямку, безкрилі кровосисні комахи. Їхні личинки розвивалися тут же. Ці комахи є збудниками:

- сонної хвороби
- хвороби Шагаса
- чуми
- поворотного тифу
- + фтиріазу

410. Мати хлопчика, що повернувся з літнього табору, виявила на одязі дрібних комах білуватого кольору довжиною близько 3 мм. Укажіть назву паразита.

- *Phthirus pubis*
- *Pulex irritans*
- *Cimex lectularius*
- + *Pediculus humanus humanus*
- *Blattella germanica*

411. До гастроентеролога звернувся пацієнт зі скаргами на розлад травлення, слабкість, блювоту, болі в кишечнику. При

дослідженні шлункового вмісту виявлено личинок оводів, при дослідженні слизової оболонки шлунка виявлено її запалення. Яке захворювання найбільш імовірно в цього пацієнта?

- Шкірний міаз
- + Кишковий міаз
- Фтиріаз
- Вухереріоз
- Трипаносомоз

412. *Під час медичного огляду в деяких пацієнтів на голові були виявлені комахи розміром 2–3 мм сірого кольору з глибокими вирізами по боках тіла. Які це ектопаразити?*

- Кліщі
- + Головні воші
- Блохи
- Блощиці
- Одежні воші

413. *На звірофермах та в зоопарках працівників, які доглядають за тваринами, нерідко кусають блохи. Збудників якого захворювання вони можуть передавати?*

- Холери
- Поворотного тифу
- + Чуми
- Дизентерії
- Висипного тифу

414. *Під час медичного огляду пацієнта під пахвами, на лобку й повіках були виявлені комахи довжиною 1,0–1,5 мм із широким тілом. Назвіть цих ектопаразитів.*

- Головні воші
- Блохи
- Одежні воші
- Блощиці
- + Лобкові воші

415. *Серед комах, що можуть перебувати в житлі людини постійно або тимчасово, трапляються специфічні та механічні переносники збудників хвороб. Хто з наведених нижче членистоногих є механічним переносником збудника хвороб?*

- Блоха людська
- Воша головна
- Блощиця
- + Тарган рудий
- Воша одежна

416. Під час медичного огляду юнаків у деяких під пахвами були виявлені комахи розміром 1,0–1,5 мм сірого кольору з коротким широким тілом, вкритим волосками. Цими комахами були:

- блоха
- головна воша
- + лобкова воша
- блошиця
- коростяний свербун

417. За даними ВООЗ, на малярію щорічно на Землі хворіють приблизно 250 млн. чоловік. Ця хвороба трапляється переважно в тропічних і субтропічних областях. Межі її поширення збігаються з ареалами комарів роду:

- *Culex*
- + *Anopheles*
- *Aedes*
- *Mansonia*
- *Culiseta*

Питання із БЦТ, які не увійшли до основного тексту

Питання. Під час розчищення лісу із чагарників та лісової підстилки робітники зібрали членистоногих із такими особливостями: тіло темно-коричневе, не розчленоване на відділи. У деяких представників щиток укриває всю спину, у інших – тільки третину. Вони мають 4 пари ходильних ніг, а на передньому кінці – зазублений хоботок. До якої родини належать ці кліщі? Варіанти відповідей: а) *Argosidae*; б) *Ixodidae*; в) *Gamosidae*; г) *Trombiculidae*; д) *Sarcoptidae*. Пропонується варіант **б** як правильний. І тут треба зробити цілу низку зауважень. По-перше, неправильно написані латинські назви: треба *Argasidae*, *Gamasoidea*. По-друге, систематика кліщів часто змінювалася й тепер виділяють не родини, а підряди Саркоптиформних кліщів *Sarcoptiformes* та тромбидиформних кліщів *Trombidiformes*, яких відносять до ряду акариформних кліщів *Acariformes*. Нарешті, не зрозуміло, навіщо студентам 4-го курсу, які здають Крок-1, пам'ятати після трьох років навчання такі подобиці, як латинські назви родин кліщів. Кому це потрібно?

Питання. До поліклініки звернувся лісоруб із Карпат, який під одягом на шкірі знайшов кліща. У лабораторії визначили, що це родина іксодових, вид – кліщ собачий. Які ознаки дали підставу віднести його до даної систематичної групи? Варіанти відповідей: а) овальне тіло, звужене наперед, до середини спинки тягнеться щиток, довжина до 3 мм, на передньому кінці довгий хоботок, кінцівки з боків; б) довжина 5–8 мм, тіло звужене наперед, овальне, без щитка, хоботок і кінцівки під тілом; в) тіло овальне 0,2–2,5 мм, укрите 1–2 спинними й декількома черевними щитками, щетинками; г) тіло широкоовальне, 0,3–0,4 мм, вкрите трикутною лускою, складчасте, ноги короткі, з присосками, ротовий апарат клішнєподібний; д) безкрилі особини, тіло 1–1,5 мм, витягнуте, на голові є очі, колючий ротовий апарат, лапки з гачками. Варіант **а** – правильний. Уважаємо, що студентам-медикам, які не спе-

ціалізуються з паразитології, немає сенсу знати морфологічні відмінності кліщів.

Питання. *Зараження людини збудниками інфекційних хвороб здійснюється різними шляхами. Який найбільш імовірний шлях зараження збудниками висипного тифу?* Варіанти відповідей: а) при втиранні фекалій одержаної воші в місце укусу; б) при попаданні слини одержаної воші у місце укусу; в) при попаданні у кров випорожнень інфікованої блохи; г) при укусі лобкової воші; д) при втиранні клейкої речовини, яка виділяється вошами при відкладенні яєць. Пропонується варіант **а** як правильний, але ж збудник має далі потрапити в кров, тобто відповідь **в** також підходить.

ЗМІШАНІ ПИТАННЯ З ПАРАЗИТОЛОГІЇ

418. Під час огляду хворого лікар виявив у нього на шкірі невеликі виразки з нерівними краями. Хворий нещодавно відвідав азіатську країну, де водиться багато москітів. Яке захворювання в нього можна запідозрити?

- Токсоплазмоз
- Демодекоз
- Коросту
- + Дерматотропний лейшманіоз¹
- Трипаносомоз

419. У хворого скарги на болі внизу живота, що посилюються при сечовипусканні. У сечі виявлено домішки крові і яйця паразитів. Про яке захворювання потрібно думати?

- Клонорхоз
- Трипаносомоз
- Трихінельоз
- + Шистосомоз
- Трихомоноз

420. До медико-генетичної консультації звернулося подружжя у зв'язку з народженням дитини з багатьма вадами розвитку (мікроцефалія, ідіотія тощо). Обстеження членів сім'ї не виявило спадкової патології, і каріотип батьків та дитини був нормальний. Жінка під час вагітності мутагенів та тератогенів² не вживала. Як з'ясував лікар, у квартирі сім'я втримує kota. Що може бути ймовірною причиною каліцтва новонародженої дитини?

- Під час вагітності жінка хворіла на дизентерію
- Під час вагітності жінка хворіла на теніоз
- Під час вагітності жінка хворіла на аскаридоз
- + Під час вагітності жінка хворіла на токсоплазмоз
- Під час вагітності жінка хворіла на ентеробіоз

421. У лікарню госпіталізовані хворі з набряками повік і обличчя, пропасницею, болем у м'язах. З'ясувалося, що захворювання настало після вживання в їжу недосмаженого свинячого м'яса, яке не пройшло ветсанекспертизу. Який діагноз найбільш імовірний?

- Теніоз

¹ Інші варіанти відповідей: трипаносомоз; токсоплазмоз; малярія; шкірний лейшманіоз; короста.

² Невдало сформульовано, краще – "речовин з мутагенною та тератогенною дією".

- Токсоплазмоз
- Теніаринхоз
- Ехінококоз
- + Трихінельоз

422. До хірургічного відділення прибув хворий із підозрою на абсцес печінки. Виявлено, що хворий тривалий час перебував у відрядженні до Куби, неодноразово хворів гострими шлунково-кишковими захворюваннями. Яке захворювання можна припустити у хворого, які методи дослідження слід використати для діагностики?

- Аскаридоз; провести дослідження фекалій (метод Като) на наявність яєць (великого розміру, 50–80 мкм, бугриста поверхня)
- Ехінококоз; провести рентгеноскопію, рентгенографію, УЗД
- Альвеококоз; провести рентгеноскопію, рентгенографію, УЗД
- Гіардіоз; провести мікроскопічне дослідження мазків фекалій
- + Амебіаз; провести мікроскопічне дослідження фекалій

423. Жінка, що була інфікована токсоплазмозом під час вагітності, має дитину із множинними вродженими вадами. Це є результатом:

- канцерогенезу
- + тератогенезу
- біологічного мутагенезу
- хімічного мутагенезу
- рекомбінації

424. Хворий 40 років, який раніше втратив зір на ліве око, звернувся до окуліста із приводу погіршення зору на праве око. Яке паразитарне захворювання можна запідозрити?

- Цистицеркоз
- + Токсоплазмоз
- Ехінококоз
- Трихінельоз
- Лейшманіоз

425. У хворого розширені всі порожнисті органи, на поверхні тіла – сліди, що нагадують укуси з ущільненнями. Пацієнт більше двох місяців перебував на території південноамериканської країни, де відловлював броненосців для зоопарку. Визначте хворобу:

- малярія
- ехінококоз
- + нервова форма хвороби Шагаса (трипаносомоз)
- зараження некатором

– алергічна реакція на укуси комарів

426. Хворий, що 10 міс. тому приїхав з азійської держави, де він працював на будівництві водонакопичувальних споруд, госпіталізований у клініку з набряком правої нижньої кінцівки. Через декілька днів на поверхні шкіри з'явився пухирець, і в пацієнта розвинулися астматичні приступи, нудота, блювання, запаморочення, а потім і непритомність. Яка причина цих симптомів?

- Хімічний опік
- Аскаридоз
- Астма
- Укус скорпіона
- + Дракункульоз

427. Провідником наукової експедиції по Індії був місцевий житель, який ніколи не розлучався зі своїм улюбленим собакою. Якими інвазійними захворюваннями можуть бути заражені члени експедиції при контакті із цим собакою як джерелом інвазії?

- Теніозом, балантидіазом
- Лямбліозом, трипаносомозом
- + Ехінококозом¹
- Дикроцеліозом, амєбіазом
- Трихомонозом, фасціольозом

428. Хворий звернувся до лікаря із приводу ознак ураження центральної нервової системи, що наростали. Пацієнт тривалий час був у відрядженні в Центральній Африці. Яке захворювання можна припустити?

- Дифілоботріоз
- + Трипаносомоз
- Аскаридоз
- Лейшманіоз
- Трихоцефальоз

429. Зазначте, яку хворобу спричиняють гострики:

- + ентеробіоз
- стронгілоїдоз
- дракункульоз
- сонну хворобу
- черевний тиф

¹ У БЦТ – "лейшманіозом, ехінококозом", але лейшманіозом заражаються через переносника, а не при контакті із собакою, хоча собака й є джерелом інвазії.

430. У фельдшерський пункт села звернувся пастух із ранами на голові. Під час огляду ран було виявлено глибоке пошкодження м'яких тканин із локальними місцями гангренозних змін та личинки мух. Зазначте назву захворювання:

- педикульоз
- шкірний лейшманіоз
- короста
- + міаз тканинний
- фтиріаз

431. Внаслідок укусу москітів на шкірі людини виникли виразки. Аналіз умісту виразки виявив внутрішньоклітинні безджгутикові найпростіші. Яке захворювання в пацієнта?

- + Лейшманіоз дерматотропний
- Демодекоз
- Короста
- Лейшманіоз вісцеротропний
- Міаз

432. У вагітної жінки діагностований токсоплазмоз. Відомо, що це може призвести до розвитку потворності в плода. З чим це може бути пов'язане?

- З можливим розвитком генеративної мутації
- З можливим розвитком автоімунних реакцій
- Із запальними процесами в тканинах плода
- + Із тератогенним впливом
- З можливим розвитком соматичних мутацій

433. У хворого відмічаються часті рідкі фекалії з домішками крові, болі в ділянці прямої кишки. Яке паразитарне захворювання потрібно запідозрити?

- Цистицеркоз
- Лоаоз
- Лямбліоз
- Малярію
- + Амебіаз

434. Який вид відносять до Arachnoidea?

- *Culex*
- + *Ixodes persulcatus*
- Кімнатну муху
- *Trichinella spiralis*
- Блощицю

435. У хворого виявили злоякісну анемію. Терапія внутрішньом'язовим уведенням вітаміну B_{12} давала нетривалий нестійкий

ефект поліпшення складу крові. Пацієнт – заядлий рибалка й часто вживає самостійно виловлену й пров'ялену рибу. Який діагноз можна припустити?

- Перніціозну анемію (анемію Аддісона)
- + Дифілоботріоз
- Парагонімоз
- Таласемію
- Еліптоцитоз

436. У поліклініку звернувся пацієнт, якому після обстежень був поставлений діагноз – малярія. Однак, зі слів хворого, він протягом 5 років не виїжджав у країни, у яких є дане захворювання. Назвіть можливий шлях зараження:

- фекально-оральний
- унаслідок укусу зараженим москітом
- унаслідок укусу мухи цеце
- контактено-побутовий
- + унаслідок переливання крові

437. Чоловік перебуває в осередку дерматотропного лейшманіозу. Щеплення проти цієї хвороби проведено не було через наявність у нього протипоказань. Укусів яких комах треба уникати людині?

- + Москітів
- Бліх
- Гедзів
- Комарів
- Кровосисних мух

438. В Україні водиться п'явка медична, яка живиться кров'ю риб, жаб, ссавців і може харчуватися кров'ю людини. При цьому згортанню крові запобігає речовина, що міститься в секреті залоз, протоки яких відкриваються в глотку п'явки. Як називається ця речовина?

- Гуанін
- Фактор згортання крові
- Гемоглобін
- Глікоген
- + Гірудин

439. У хворого круглясті виразки на обличчі, запалення та збільшення лімфатичних вузлів. Під час лабораторного дослідження виділень із виразок на обличчі виявлено одноклітинні безджгутикові організми. На який діагноз це вказує?

- Токсоплазмоз

- Короста
- + Дерматотропний лейшманіоз
- Трипаносомоз
- Міаз

440. До гастроентеролога звернулася мама з дитиною 12-ти років зі скаргами на зниження апетиту в дитини, метеоризм. При ендоскопічному обстеженні діагностовано дискінезію жовчних проток, а в дуоденальному вмісті виявлено клітини грушоподібної форми з багатьма джгутіками. Яке захворювання найбільш імовірно в дитини?

- Балантидіаз
- + Лямбліоз
- Аскаридоз
- Трихомоноз
- Ентеробіоз

Питання із БЦТ, які не увійшли до основного тексту

Питання. У хворого раптово розвинувся сухий кашель зі скудним мокротинням і домішками крові, який супроводжується болями в правому підребер'ї, тахікардією й зниженням артеріального тиску. Визначте можливе захворювання, якщо відомо, що хворий їв погано помиті овочі зі свого городу. Варіанти відповідей: а) трихоцефальоз; б) плеврит; в) рання форма аскаридозу; г) бронхіальна астма; д) гострий бронхіт. Пропонується варіант **в** як правильний. Це питання є абсолютно невдалим: чому лише дані анамнезу про вживання в їжу овочів дають змогу визначити як можливе захворювання (тобто дати однозначну відповідь!) аскаридоз без будь-яких лабораторних досліджень? Стадія міграції личинки може або діагностуватися безпосередньо, або ж констатуватися постфактум після появи дорослих аскарид.

Питання. Хвора В., 24 роки, госпіталізована в клініку на 6-й день хвороби із скаргами на тяжкість в правому підребер'ї, кволість, гіркоту в роті, високу температуру. Періодично на шкірі тулуба й кінцівках, зі слів хворої, з'являються уртикарні висипання. При опитуванні встановлено, що народилася й довгий час проживала на Кубі, у сільській місцевості. Водопостачання було нецентралізоване. При огляді виявлено, що печінка виступає на 3 см нижче реберної дуги, збільшена головним чином ліва частка. Селезінка не пальпується. У крові виявляється лейкоцитоз (еозинофілія 65%). Назвіть можливе захворювання та яким чином підтвердити діагноз? Варіанти відповідей: а) шистосомоз, дослідження сечі на наявність яєць шистосом; б) дикроцеліоз, дослідження калу на яйця гельмінта; в) опісторхоз, дослідження калу на яйця гельмінта; г) амєбіаз, дослідження калу на наявність великих вегетативних форм дизентерійної амєби; д) фасціольоз, дослідження калу на яйця гельмінта. Який тут пропонується правильний варіант, невідомо. Можна припустити, що це позакишковий амєбіаз (амєбіаз печінки), тобто правильний варіант – 2. Але якщо у хворої немає розладу випороження, тобто кишкової форми амєбіазу, то в цьому випадку для діагностики повинні проводитися імунологічні реакції, а зовсім не аналіз калу.

Питання. *Гризун є резервуаром збудників багатьох хвороб. Із чим це пов'язано в першу чергу?* Варіанти відповідей: а) біологічні особливості гризунів сприяють обміну паразитами й збудниками між ними й людиною; б) їм властиві швидке розмноження й схильність до канібалізму; в) гризуни належать до найбільш численного ряду класу ссавців; г) вони є важливими компонентами наземних біоценозів; д) вони проживають в умовах, де ектопаразити використовують гризунів як джерело харчування. Пропонується варіант **д** як правильний (це питання пропонувалося на іспиті в 2002 р.). Але через різних ектопаразитів-переносників (бліх, кліщів або москітів) людина заражається від гризунів чумою, кліщовим енцефалітом, рикетсіозами, шкірним лейшманіозом, які в Україні трапляються рідко. Частіше трапляється й більш небезпечним у наших умовах є лептоспіроз, а ним людина заражається через воду та забруднені продукти, до чого тут ектопаразити? Гризуни проживають у норах на пасовищах, по берегах водойм, біля житла людей, у коморах, забруднюють воду та зерно. Саме перша відповідь і є найкращою! Людина частіше потерпає в періоди найбільшої чисельності гризунів, і ці "хвилі життя" і є біологічними особливостями живих істот! Наявність ектопаразитів – це також біологічні особливості гризунів (як і інших живих істот, та й життя в цілому)! Та й взагалі відповідь **д** невдало сформульована. Умови життя, де в гризунів немає ектопаразитів, – це життя в лабораторній клітці. У природі в гризунів паразити завжди були, є й будуть. Краще вже було б написати "наявність ектопаразитів".

ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
для складання державного ліцензійного іспиту
"Крок-1. Загальна лікарська підготовка"
З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ
Частина 2. Паразитологія

*для самостійної роботи студентів
спеціальності 7.110101 "Лікувальна справа"*

Укладач Олег Ювеналійович Смірнов, канд. біол. наук,
старший науковий співробітник, доцент

Комп'ютерне верстання О. Ю. Смірнова